



BESZÁMOLÓ

Az orvosi ügyelet 2011. évi tevékenységéről

Bevezetés

Az egészségügyi ellátás folyamatos működtetésének egyes szervezési kérdéseiről szóló 47/2004 ESzCsM rendelet értelmében „a háziorvosi, házi gyermekorvosi (a továbbiakban együtt: háziorvosi) feladatok rendelési időn kívüli ellátására ügyeleti szolgálatot kell szervezni, illetve azt központi ügyelet útján kell ellátni.”

Az Aszódi Kistérség területén Aszód, Domony, Iklad, Kartal és Verseg településeken az alapellátási orvosi ügyeletet központi ügyelet formájában feladatellátóként külső szolgáltató, a debreceni székhelyű Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft., az érintett önkormányzatokkal kötött szerződés alapján biztosítja.

Az Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft. 1999. óta működő egészségügyi szolgáltató társaság, melynek fő profilja az alapellátási ügyeletek szervezése és működtetése, de fekvőbeteg ellátó intézmények ügyeleteinek biztosításában és sürgősségi ellátásban is részt vesz. Működteti a karcagi Kátai Gábor Kórház és a váci Jávorszky Ödön Kórház fekvőbeteg ellátó osztályainak ügyeleteit illetve biztosítja a kapcsolódó képalkotó diagnosztikai háttérrel. A sürgősségi ellátás tekintetében a karcagi Kátai Gábor Kórház Sürgősségi Betegellátó Osztályát működteti.

Fő profilja, az alapellátási ügyeletek tekintetében jelenleg 5 megyében 18 ügyeleti központból 88 település több mint 500.000 lakosának alapellátási ügyeleti szolgáltatását biztosítja (Aszód, Balmazújváros, Berettyóújfalú, Biharkeresztes, Budapest I-XII. kerület, Budapest XVI. kerület, Derecske, Esztergom, Földes, Hajdúböszörmény, Hatvan, Hosszúpályi, Kaba, Komádi, Mezőtúr, Nádudvar, Püspökladány, Túrkeve telephelyekkel). Fenti telephelyeken 2011-ben összesen közel 64.000 ügyeleti betegellátás történt. Az ellátott



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

esetek átlagosan 63,2%-a az ügyeleti rendelőben, 36,0%-a a beteg lakóhelyén/tartózkodási helyén, 0,8%-a egyéb helyszínen vagy közterületen történt. Az ellátott esetek 15,3%-a került magasabb szintű ellátási igény miatt továbbküldésre fekvőbeteg ellátó intézménybe. A beutalt esetek 63%-ban az Országos Mentőszolgálat végezte a beteg szállítását, míg 37%-ban a beteg állapota nem indokolta mentőegység igénybevételét.

Fentiekén túl 2008. január 1.-től Társaságunk az országban egyedülálló módon sürgősségi ellátást biztosító, ún. telepített mentőtiszti készenléteket is működtet Biharnagybajom területén, melynek célja a Sárrét déli részén fekvő, nehezen megközelíthető települések lakosságának magas színvonalú, szakszerű ellátását a lehető leggyorsabban, már az Ügyelet illetve Mentőszolgálat kiérkezését megelőzően megkezdeni. A telepített mentőtiszti készenlétekben közreműködő mentőtisztek speciális képzettségükből adódóan kiemelkedően magas színvonalon képesek a központi ügyeletek működését kiegészíteni, és sürgős szükség esetén a beteg gyors, hatékony, szakszerű és eredményes ellátását biztosítani. A magasan képzett szakdolgozók szerepe az orvosok tekintetében észlelhető jelentős humán erőforrás hiányos környezetben jelentősen felértékelődik, képzettségük és tevékenységük pedig teljes mértékben egybevág a központi orvosi ügyeletek jogszabályban meghatározott céljaival (A 47/2004 ESzCsM rendelet értelmében „ügyeleti szolgálat a házi orvosoknak a sürgős – a következő rendelési időig nem halasztható – orvosi tevékenységének céljából szervezett szolgálata”). A Biharnagybajomi telepített mentőtiszti készenléten kívül Társaságunk a Berettyóújfalui központi orvosi ügyeletben is alkalmaz közreműködőként mentőtiszteket, ahol az ellátandó terület nagyságára tekintettel az ellátási biztonság folyamatos biztosítása a mentőtiszt jelenlétének a célja azon esetekben, amikor az orvosi ellátó kapacitás átmenetileg az aktuális igényekhez viszonyítva szűk keresztmetszetűvé válik, és hasonló céllal vesszük igénybe a mentőtiszteket a Kátai Gábor Kórház Sürgősségi Betegellátó Osztályán is. Látható, hogy a mentőtisztek képzettségükből adódóan igen eredményesen képesek a központi ügyeletek és a sürgősségi betegellátás működtetésében részt venni, ezért Társaságunk messzemenően támogatja a megfelelő jogszabályi háttér kidolgozása esetén a mentőtisztek fenti területeken történő alkalmazását.



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

Az egészségügy általános helyzete Magyarországon, különös tekintettel a központi orvosi ügyeletekre

Az egészségügy általános helyzete

Az egészségügy valamennyi ágazatával kapcsolatban elmondható, hogy igen jelentős szerkezeti és működési / működtetési változások várhatóak kormányzati szinten a közeljövőben. Az egészségügyi reformok szakmai koncepciója a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Egészségügyért Felelős Államtitkársága által 2011. június 27-én közreadott Semmelweis Tervben került részletesen megfogalmazásra, mely részletesen ismerteti mindazon problémákat, melyet az egészségügyi ellátó rendszer, különösen az alapellátás tekintetében Társaságunk is évekre visszamenőleg hangoztat, illetve javaslatot tesz fenti problémák rövid és hosszú távú kezelésére egyaránt. 2011-ben azonban az alapellátás tekintetében lényegi változások még nem történtek, melyre tekintettel az alapellátás és az alapellátási ügyeletek működtetése kritikushoz közeli helyzetbe került.

Finanszírozási sajátosságok

Az alapellátás alulfinanszírozottsága továbbra is jelentős, miközben a szolgáltatás biztosításának költségei drasztikusan növekedtek. Ez igen jelentős terhet ró az alapellátás működését biztosítani hivatott Önkormányzatokra és a működtető Szolgáltatókra egyaránt. Az alulfinanszírozottság oka összetett.

Szerepe van részben az abszolút forráshiányos környezetnek, a korábbi éveknek megfelelően 2011-ben is elmondható, hogy Magyarország a GDP lényegesen kisebb részét fordítja az egészségügy működtetésére, mint az Európai Unió egyéb tagországai még a 2011-ben bevont többletforrások figyelembe vétele mellett is. A többletforrások azonban még mindig nem pótolják a korábban (pl. a vizitdíj eltörlése kapcsán) az egészségügyi finanszírozásból kivont összeget, mely különösen az alapellátás tekintetében kritikus mértékű.

Igen jelentős problémát jelent a társadalom korösszetételének kedvezőtlen változása. A Magyarországon működő biztosítási alapú egészségügyi finanszírozási rendszerben ugyanis az aktív dolgozók kapcsán befizetett járulékok képezik a finanszírozási alapot, miközben a járulékfizetésre nem kötelezettek esetében (gyermekek, munkanélküliek, nyugdíjasok) a központi költségvetésből történik a befizetés. A munkanélküliség magas mértéke, az elöregedő társadalom következtében a nyugdíjasok arányának növekedése igen nehéz terheket



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

ró a finanszírozásra. A munkanélküliek és nyugdíjasok ráadásul rosszabb egészségi állapotukból adódóan nagyobb mértékben veszik igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat.

A működtetési források csökkenése figyelhető meg a kiegészítő finanszírozások tekintetében is. A részben a szolgáltatást igénybe vevő által finanszírozott ellátások (fogászat, munkaegészségügy, gyógyszerek stb.) tekintetében 2011-ben az Egészségbiztosítási Alap által biztosított támogatások csökkentése enyhítette a központi költségvetés terheit, és bizonyos mértékű átcsoportításokra is lehetőséget adott. Ugyanakkor a lakosság által biztosított egyéb kiegészítő hozzájárulások (elsősorban a „hálapénz”) mértéke a lakosság anyagi helyzetének romlásával jelentősen csökkent. Fenti forrás mértékének csökkenése mindenképpen támogatandó az orvosszakmán belüli szakmánkénti és generációs feszültségeket támasztó, az ellátásban jogosulatlan előnyöket biztosító hatása miatt, ugyanakkor pótlásáról fenti hatásokat kizáró, áttekinthető és ellenőrizhető formában mindenképpen gondoskodni kell.

Az egészségügy alulfinszírozottságában jelentős szerepet játszik a diagnosztikus és terápiás lehetőségek rohamos fejlődése, melynek következtében sorra kerülnek bevezetésre igen korszerű, de jelentős költségű eljárások, melynek következtében a legkorszerűbb eljárásokhoz való korlátlan és egyenlő hozzáférés még a Magyar Köztársaságnál jóval erősebb gazdasági mutatókkal rendelkező államok esetében sem valósítható meg. Ezen hatások szintén a differenciált biztosítási rendszer bevezetése mellett szólnak.

A világgazdasági válság szintén összetett hatást fejt ki az egészségügyre. Jelentősen nehezíti a központi költségvetésből történő finanszírozást a költségvetési egyensúly megtartása mellett, a lakosság részéről egyre nehezebben biztosítható a kiegészítő hozzájárulások előteremtése, miközben egészségi állapotuk a nehezebb szociális-társadalmi körülmények miatt erőteljesen romlik, illetve az ellátó rendszer működtetésében érintett Önkormányzatok számára is egyre nehezebb feladatot jelent a működtetéshez szükséges költségek előteremtése. Az Önkormányzatok számára ezért könnyebbé tehető a fekvő- és járóbeteg ellátó intézmények tekintetében tervezett tulajdonosváltás, mely intézményi szinten is a működtetési költségek csökkenésével járhat a beszerzések, működés és ellátási szerkezet racionalizálásával. A tulajdonosváltás hatása mégis nehezen megjósolható az Intézmények és a jelenlegi működtető Önkormányzatok számára egyaránt, hiszen jelenleg a helyi sajátosságokat erőteljesebben figyelembe vevő, szorosabb ellenőrzést biztosító kapcsolat működik az ellátó Intézmény és a működtető Önkormányzat között, illetve az Önkormányzatok tekintetében a feladat állami kézbe történő visszavétele finanszírozás



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

csökkenéssel is jár. Fenti hatások komplex, alapos figyelembe vétele mellett azonban a jelenleginél várhatóan hatékonyabb, magasabb színvonalú ellátó rendszer kialakítására nyílik esély.

Az alapellátási ügyeletek működtetése azonban továbbra is az Önkormányzatok feladatai közé tartozott a 2011. évben, melyek működtetése a fenti hatások figyelembe vételével továbbra is csak az Önkormányzatok által a központi finanszírozáson felül biztosított kiegészítő források segítségével volt lehetséges. Az alapellátási ügyeletek finanszírozása ugyanis fejkvóta alapú, melynek területi egyenlőtlenségeit a lakosságszámon alapuló területi szorzó hivatott csökkenteni. Fenti kompenzációs mechanizmus azonban sajnálatos módon nem elégséges a kisebb települések esetén az alacsonyabb lakosságszámból adódó alacsonyabb alapfinanszírozás kompenzálására, különös tekintettel a magasabb fajlagos működési költségek figyelembe vételére is. Fent részletezett általános hatásokra és az alapellátás finanszírozásának sajátosságaira tekintettel az alapellátási ügyeletek működtetése továbbra is legtöbb esetben csak az érintett Önkormányzatok jelentős kiegészítő támogatásával biztosítható, mely hozzájárulás reálértéken tartásához szükséges mértékű növelése jelenleg nélkülözhetetlenné vált a szolgáltatás folyamatos, magas színvonalú biztosításához az Önkormányzatok nehéz anyagi helyzetének ismeretében is.

Humán-erőforrás

Az egészségügy valamennyi szektorában, így az alapellátásban és az alapellátási ügyeletekben is igen komoly problémát jelent a jól képzett humán erőforrás biztosítása, különösen az orvosok tekintetében. Az egészségügyi, különösen az orvosi életpálya egyre kevésbé vonzó a fiatalok körében, így egyre nagyobb problémát jelent a megfelelő létszámú, jól képzett orvosi személyzet biztosítása, mely problémával az alapellátási ügyelet szervezése során is napi rendszerességgel szembesülünk. A jól képzett, korszerű orvosi ismeretek birtokában levő, dinamikus, terhelhető, nyelveket beszélő fiatal orvosok külföldi migrációja igen komoly mértékű, mely utánpótlás hiányában az orvostársadalom elöregedését eredményezi. Ezt a problémát a szomszédos államokból érkező orvosok létszáma sem tudja megoldani, ráadásul sokszor problémát jelent a nyelvismeret és hiányosságok észlelhetőek a szakmai felkészültségben is. A humán-erőforrás hiány már a korábban népszerű szakmák és intézmények tekintetében is jól érzékelhetővé vált. A humán-erőforrás hiány enyhítésére az eddigiekben jól bevált módszer volt az orvosok munkaidejének és ügyeleti idejének különböző jogviszonyok keretében történő növelése, azonban jelenleg az orvosok terhelése a



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

továbbiakban az egészségügyi szolgáltatás színvonal-csökkenése, a műhibák számának növekedése nélkül már nem fokozható. Az egészségügyi szolgáltatás folyamatoságának biztosítása az ellátási színvonal csökkenésének, a műhibák számának növekedése árán történő biztosítása ugyanakkor elfogadhatatlan alternatíva, a humán-erőforrás biztosítása ezért kritikus jelentőségűvé vált az egészségügyi szolgáltatások valamennyi területén. A probléma kezelésére azonnali, rövid- és hosszútávú koncepciókra van szükség. Azonnali eredménnyel kizárólag az egészségügyi ellátás drasztikus átalakítása járhat, mely magában foglalja az ellátás szerkezetének jelentős átalakítását, a jól képzett szakdolgozók kompetencia szintjének kiterjesztését és azonnali forrás bevonás szükségességét egyaránt. Rövid távú eredménye a migráció megfelelő juttatásokkal történő csökkentésének lehet, míg hosszú távon az orvosi életpálya modell ismételten vonzóvá tétele járhat. A probléma komplex megoldási stratégiát kíván, hiszen azonnali forrás-bevonást tesz szükségessé, a finanszírozási rendszer átalakítását kívánja, az ellátó szerkezet átalakítását igényli, míg az orvosi hivatás vonzóvá tétele, az orvosi munka megbecsültségének újbóli megteremtése komplex társadalmi, edukációs tevékenységet igényel.

Társaságunk igen nagy figyelmet fordít a humán-erőforrás piacon fellelhető, szakmailag és etikailag a lehető legjobban felkészült orvosok és szakdolgozók ügyeletbe történő bevonására. Ápolók tekintetében törekszünk az ügyeleti munka speciális vonásait jól ismerő, a sürgősségi betegellátásban nagy jártassággal rendelkező szakápolók bevonására. A gépkocsivezetők tekintetében a lehetőségekhez képest PÁV-I vizsgával rendelkező (megkülönböztető jelzéssel ellátott gépkocsi esetén kizárólag ilyen gépkocsivezetők vesznek részt az ügyeleti munkában), de szakápolói végzettséggel is bíró, sok esetben az Országos Mentőszolgálatnál tapasztalatot szerzett vagy jelenleg is ott dolgozó közreműködők részvételét preferáljuk. Orvosok tekintetében 2011-ben több, a sürgősségi betegellátásban nagy jártasságot szerzett, fiatal, dinamikus, jól terhelhető közreműködővel kötöttünk teljes munkaidőre szóló szerződést, és számos a szakterületén igen elismert közreműködő részmunkaidőben történő bevonása történt meg fekvőbeteg gyógyellátó intézményben való főállásának megtartása mellett. Több fiatal, frissen végzett szakemberrel kötöttünk tanulmányi szerződést, akik későbbiekben az előírt képzettség megszerzését követően szintén bekapcsolódhatnak az ügyeleti ellátásba. Orvos közreműködőink számára folyamatos konzultációs lehetőség biztosításával, tanfolyamok szervezésével, rendszeres megbeszélések tartásával igyekszünk az ügyeleti munkát vonzóvá tenni. Rendszeres résztvevői vagyunk az egészségügyi állásbörzéknek, és különösen jelentős eredménynek tartjuk, hogy vonzó anyagi



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

és munkafeltételek biztosításával több, külföldi munkavállalás reményében az állásbörzéken megjelenő orvost is sikerült Magyarországon tartanunk. Orvos közreműködőink mindezek mellett szakmai és emberi rátermettségük alapján külföldi munkavállalás tekintetében az egyik legkeresettebbnek számítanak, mely szintén Társaságunk szakmai hitvallásának elismerését mutatja. Ugyanakkor jellemző, hogy közreműködőink jelentős része tér vissza hosszabb-rövidebb külföldi munkavállalást követően Magyarországra, és kapcsolódik be ismételten az ügyeleti munkába, felhasználva a külföldön szerzett tapasztalatait is a gyógyításban, illetve több közreműködőnk csak részállásban vállal külföldi munkát, továbbra is aktívan közreműködve a Magyarországi gyógyításban. Mindezek alátámasztják, hogy Társaságunk szakmai igényessége a rövid távú esetleges nehézségek ellenére is hosszabb távon mindenképpen eredményes stratégia, összhangban a Semmelweis Tervben foglaltakkal.

Társadalmi tényezők

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) meghatározása szerint „az egészség az ember testi, lelki és szociális jólétét jelenti és nem csupán a betegség vagy fogyatékosság hiányát. Az egészség nem csupán cél, hanem egy erőforrás, melyet a mindennapokban használunk”. Fentiek jól mutatják, hogy az egészség megteremtése komplex társadalmi feladat, melynek csupán egy -ugyanakkor igen fontos- elemét jelenti az egészségügyi ellátás minősége. Mindez jól mutatja azt is, hogy az egészség megteremtéséhez számos összetett, társadalmi-szociális intézkedések összessége is szükséges.

A magyar lakosság sajnálatos módon az Európai Unió egyik legmagasabb rizikótényezővel terhelt populációja. A rizikó magatartásokkal szembeni komplex küzdelem ezért elengedhetetlen a lakosság egészségi állapotának javításához. Mindenképpen üdvözlendőek ezért pl. a dohányzás visszaszorítására tett erőfeszítések, ugyanakkor a tiltó rendelkezések önmagukban nem elégségesek, mindenképpen szükséges az egyes rizikómagatartások társadalmi megítélésének folyamatos formálása a dohányzás, szeszes ital fogyasztás, kábítószer használat, öngyilkossági mutatók javításának érdekében. Fentiekben igen nagy szerepe van az állami szerepvállalás mellett civil szervezeteknek, egyházaknak, helyi közösségeknek egyaránt.

A gazdasági világválság sajnálatos módon többszörösen érinti az egészségügyet is, nem csak finanszírozási oldalról, hanem a nehéz gazdasági körülmények következtében a lakosság romló egészségi állapotán keresztül is. A romló egzisztenciális körülmények között élők értelemszerűen nem képesek megfelelő erőforrást biztosítani az egészséges környezet,



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

táplálkozás, életmód biztosítására, sőt sajnálatos módon tapasztalataink szerint sok esetben a már meglévő betegségeik kezeléséhez szükséges készítmények beszerzése is nehézségekben ütközik. Nem meglepő, hogy sok esetben az ügyeletben társadalmi- szociális jellegű, vagy azok következtében kialakuló problémákkal jelentkeznek ellátásra, amely ugyanakkor jelentős felesleges terhet ró az egészségügyre, lévén hogy fenti problémák az egészségügyi ellátás keretein belül a legtöbb esetben nem orvosolhatóak. Ugyanakkor jelentős feszültséget eredményeznek az ellátás során, amely igen jelentős terhet ró úgy fizikális, mint mentális értelemben is az ellátásban résztvevő közreműködőinkre. A társadalmi feszültségek egészségügyi ellátásban történő lecsapódása már a korábbi években is erőteljesen érezhető volt, melynek mértéke 2011-ben erőteljesen fokozódott, illetve sajnálatos módon közreműködőinket 2011-ben több alkalommal is már valós fizikális atrocitás érte az ellátás során.

Az ügyeleti ellátással kapcsolatosan továbbra is elmondható, hogy a lakosság számos esetben továbbra sem ügyeleti ellátást igénylő esetekben veszi igénybe az alapellátási ügyeleti szolgáltatást. Ez jelentős terheket ró az ügyeletben közreműködőkre, veszélyezteti a valóban sürgős ellátást igénylők megfelelő időben történő ellátását, és jelentős többletköltséggel jár az ügyeletet biztosító Szolgáltatóra, és az azt működtető Önkormányzatokra egyaránt. A lakosság alapvető egészségi ismereteinek folyamatos bővítése ezért mindenképpen szükséges, melynek főbb formái a felnőtt lakosság előadásokon, egészségnapokon történő oktatása, és igen nagy jelentősége van az egészségi ismeretek intézményesített oktatásának alap és középfokú oktatási intézményekben egyaránt, de akár már az óvodás kortól kezdődően is. Társaságunk fenti edukációs tevékenységekben is igyekszik a rendelkezésére álló lehetőségekhez képest részt venni, több egészségnapon is szerveztünk szűrővizsgálatokkal egybekötött oktatást, oktatóként vettünk részt a lakosság számára is nyilvános III. Kórházi Gyermekesegségügyi Napokon Karcagon, illetve több alkalommal vettünk részt óvodákban egészségnapokon, illetve tartottunk óvodában, alap- és középfokú oktatási intézményekben egészségügyi bemutatókat.

Az egészségügyi edukációnak tehát igen nagy jelentősége van a lakosság megfelelő egészségi állapotának biztosításában a jelenleg észlelhető sajnálatosan alacsony egészségkultúra mellett. A WHO állásfoglalása alapján „az egészségnevelés célja, hogy az egészségkultúra és az életmód formálásával elősegítse az egészség kialakítását, megtartását, a betegségek megelőzését, és a betegek egészségi állapotának mielőbbi helyreállítását. Az egészségnevelés egy határtudomány azaz több területet ölel fel: orvostudomány, pedagógia,



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

pszichológia, neveléstudomány és szociológia. Az egészségnevelés az egészséggel kapcsolatos tanulásélmények bármely kombinációja, melyet azért hoztak létre, hogy segítsék az egyént és a közösséget egészsége megőrzésében és fejlesztésében azáltal, hogy növelik egészséggel kapcsolatos tudását illetve fejlesztik az egészséges életmódhoz fűződő attitűdjét, hozzáállását.” Az edukáció jelentősége az alapellátási ügyeletek esetében is igen fontos tényező, ugyanis még mindig sok esetben észlelhető hogy a lakosság adott panaszokkal nem a megfelelő időben, és nem a megfelelő szolgáltatóhoz fordul, illetve gyakran a teljesen banális jellegű beavatkozások elvégzésére sem képes (pl. lázcsillapítás, fájdalomcsillapítás, krónikus betegségek gondozása, betegápolási teendők stb.). A lakosság edukációja mint a WHO definíciója alapján is látható, komplex feladat, mely részben országos, központi intézkedéseken keresztül valósítható meg, ugyanakkor igen nagy szerepe van a helyi írott és elektronikus médiumoknak, illetve a világhálón helyi honlapokon fellelhető információknak egyaránt. Társaságunk ezért lehetőségeihez mérten igyekszik részt venni igény esetén a fenti utakon történő információátadásban is.

Az alapellátási központi orvosi ügyelet szerepe

Az egészségügyi ellátórendszer, így az alapellátási ügyeleti ellátó rendszer esetében is a szerkezet és a finanszírozás átalakítása fentiekre tekintettel egyre sürgetőbbé válik.

Az alapellátási ügyeletek tekintetében jó megoldást jelenthet az ügyeleti központok által ellátott terület növelése, mely a költséghatékonyság növelésén és a működtetéshez szükséges humán erőforrás igény csökkenésén keresztül biztosíthatja a rendszer hosszútávú fenntarthatóságát. Ennek során azonban mindenképpen figyelembe kell venni az elérhetőség biztosítását, melyben a jól képzett egészségügyi szakdolgozók kompetencia szintjének növelése jelenthet részben megoldást, de szükséges az indokolatlan megjelenések számának csökkentése is a megfelelő színvonalú működés biztosításához.

A szerkezet átalakítása azonban nem csak az ellátási terület növekedését, hanem az ellátás szerkezetének átalakítását is magában kell foglalja. Progresszivitásukat tekintve az ügyeletek ugyanis az alapellátáshoz tartoznak, de jellegük alapján inkább a sürgősségi ellátás és a mentéshez állnak közelebb, ennek megfelelően a jelenleginél sokkal szorosabb együttműködés lenne kívánatos az alapellátási ügyeleti szolgáltató, az Országos Mentőszolgálat és a területileg illetékes kórházak Sürgősségi Betegellátó Osztálya között, mely szintén a költséghatékony működés alapfeltétele lenne. Az ügyelet speciális, a klasszikus értelemben vett házi-orvosi ellátástól jelentősen különböző jellege miatt kívánatos



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

lenne a folyamatos (24 órás) ügyeleti ellátás lehetőségének széles körű megvalósítása, mely azonban forrástöbbletet, és a különböző párhuzamos jellegű szolgáltatók közötti, az eddiginél is jóval szorosabb együttműködését, és komoly humán erőforrást igényelne, de mindenképpen stabilan működő, hatékony és magas színvonalú ellátási formát eredményezne.

Szükséges lenne mindezen túl a finanszírozási szerkezet átalakítása is, mely részben források bevonását, részben azonban a jelenleg is rendelkezésre álló források hatékony felhasználását kell jelentse. Kívánatos lenne a finanszírozás jelenleg nem megfelelően korrigált területi különbségeinek megszüntetése, illetve a finanszírozásban az adott ellátási területen élő népesség egészségügyi és szociális mutatóinak figyelembe vétele is úgy, hogy az alapellátási ügyeletek működtetése kiegészítő finanszírozás nélkül biztosítható legyen. Újabb források bevonására a jelenlegi gazdasági környezetben a co-payment rendszer megvalósításától eltekintve kevés lehetőség van, ezért is lenne még inkább kritikus a költséghatékony működést biztosító strukturális átalakítások mielőbbi megvalósítása.

Az orvosi ügyelet működésével kapcsolatos általános tapasztalataink

A gazdasági válság egészségügyben is észlelhető erőteljes negatív hatása, az egészségügy általánosan nehéz helyzete ellenére 2011-ben is sikeresen biztosítottuk az Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft. által működtetett valamennyi alapellátási központi ügyelet gazdaságilag stabil, szakmailag magas színvonalú működését. Ez ugyanakkor igen jelentős áldozatvállalást kívánt mind Társaságunk, mind a vele kapcsolatban álló, az ügyeletben aktívan részt vevő Közreműködők, mind az érintett Önkormányzatok részéről. A finanszírozás legalább inflációt követő módosítása nélkül azonban a további stabil, magas szakmai színvonalú működés egyre nehezebben biztosítható.

Társaságunk biztosítja az ügyeletben közreműködők folyamatos képzését részben saját szervezésű tanfolyamokon és kongresszusokon, és lehetőségeihez mérten támogatja közreműködői részvételét egyéb akredittált, alapellátáshoz és sürgősségi ellátáshoz kapcsolódó rendezvényeken. Ez azonban igen sok esetben jelentős anyagi terhet ró Társaságunkra és Közreműködőinkre egyaránt, de a színvonalas ellátás iránti igény mindenképpen az ismeretek folyamatos szinten tartását és bővítését igénylik. A lehetőségekhez mérten törekszünk a leginkább magasan kvalifikált közreműködők ügyeletben történő alkalmazására mind orvosok, mind szakdolgozók tekintetében. Sajnálatos módon



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

azonban a fiatal, jól képzett orvosok egyre csökkenő számban végeznek az Egyetemeken, külföldi migrációjuk igen jelentős, a Magyarországon dolgozó orvosok leterheltsége pedig extrém mértékűnek mondható, ezért a megfelelően képzett, emberileg is rátermett orvosok ügyeletben történő részvételét biztosítani lassan lehetetlen feladat. Társaságunk törekszik kiszámítható, időben folyósított juttatásokkal, folyamatos konzultációs lehetőségekkel, a továbbképzések támogatásával, az ügyeleti helyiségek komfortjának lehetőségekhez képest történő emelésével, az adminisztratív folyamatokban való segítségnyújtással közreműködőt támogatni, megteremtve, ugyanakkor el is várva a magas szakmai színvonalú ellátás lehetőségeit. Sajnálatos módon több más ügyeleti szolgáltató kényszerült 2011-ben a közreműködői juttatások csökkentésére, gyakran a kifizetésekben is akár több hónapos csúszások fordulnak elő, és hatósági eljárások is indultak a költségek csökkentése érdekében nem a jogszabályban meghatározott képzettséggel rendelkező, vagy nem a szerződésekben vállaltaknak megfelelő számú közreműködő biztosítása miatt. Társaságunk számára azonban az ilyen jellegű költségcsökkentések jogellenessége és szakmai színvonalra gyakorolt negatív hatása miatt elfogadhatatlanok. Mindezek következtében elmondható, hogy 2011-ben a munkaerőpiacon rendelkezésre álló legjobban képzett közreműködőket sikerült Társaságunknak szerződtetni. Közreműködő orvosaink közül többen kizárólag az alapellátási és sürgősségi tevékenységekben vesznek részt, és jelentős számú jól képzett szakorvos közreműködőnk vesz részt az alapellátásban, fekvőbeteg-ellátó intézményekben vagy az Országos Mentőszolgálatnál levő főllású jogviszonya mellett az ügyeleti munkában. Kollégáink jelentős része már sikerrel elvégezte a Magyar Resuscitatio Társaság által szervezett, nemzetközileg elismert felnőtt- és gyermek újraélesztésben való jártasságát igazoló tanfolyamát, és Társaságunk a jövőben is támogatja közreműködőinek fenti tanfolyamok minél nagyobb számban történő elvégzését.

Szakedzőink közül többen szintén kizárólag az ügyeleti munkában vesznek részt, de itt is törekszünk az alapellátásban, fekvőbeteg-ellátásban vagy mentésben speciális jártassággal bírók közreműködők alkalmazására. A gépkocsivezetők esetében is alapvető elvárás a betegellátásban való aktív részvételre való képesség, több esetben gépkocsivezetőink is szakápolói végzettséggel rendelkeznek, vagy az Országos Mentőszolgálatnál is dolgoznak. Mindezek együttesen biztosítják, hogy ügyeleteinkben minden körülmények között magas szakmai színvonalú szolgáltatás nyújtására legyünk képesek.

Továbbra is problémát jelent az ügyeleti ellátást nem megfelelő indikációval igénybe vevők jelentős száma. A sürgős szükség körébe tartozó egyes egészségügyi szolgáltatásokról



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

az 52/2006 (XII.28.) EüM rendelet, míg az egészségügyi ellátás folyamatos működtetésének egyes szervezési kérdéseiről a 47/2004. (V.11.) ESzCsM rendelet rendelkezik. A 47/2004 ESzCsM rendelet értelmében „ügyeleti szolgálat a házi orvosoknak a sürgős – a következő rendelési időig nem halasztható – orvosi tevékenységének céljából szervezett szolgálata”. 2011-ben a korábbi éveknek észlelhetőekkel azonos, 60% körüli arányban történt továbbra is utólag a fenti kritériumoknak nem megfelelő ügyeleti megjelenés. Ez jelentős terhelést jelent az ügyeleti személyzet számára, késlelteti és veszélyezteti a valóban sürgős esetek ellátását és a működtető Önkormányzatok számára is indokolatlan költségeket eredményez. Adott panaszokkal a megfelelő időben, megfelelő progresszivitási szintű ellátó igénybe vétele azonban nem csak gazdasági érdek, ugyanis ügyeleti időben lényegesen kevesebb, és nehezebben elérhető az orvosaink rendelkezésre álló diagnosztikus és terápiás lehetőségek száma, amelyek elvégzése munkaidőben nem jelent problémát. Ügyeleti időben teljes mértékben elérhető és megoldható az életveszélyes, súlyos állapotú betegek teljes körű ellátása, de az egyszerű megbetegedések, ismert betegségek gondozása munkaidőben, az alap és szakellátásban kell megtörténnie.

A rendelőn kívül, elsősorban lakóhelyen, tartózkodási helyen történő ellátások nagy száma is jelentős problémaként jelentkezett 2011-ben is, még annak ellenére is, hogy Hajdú-Bihar Megyében az Országos Mentőszolgálattal közösen megvalósított központi diszpécser szolgálat működése az itteni telephelyeink esetében a lakáson történő ellátások számának statisztikailag szignifikáns csökkenését eredményezte. Összes telephelyünk mutatóit figyelembe véve sajnos továbbra is elmondható, hogy legtöbb telephelyünkön a lakáson történő ellátások száma jelentősen növekedett, a 2010-ben észlelhető 32,9 %-hoz képest 2011-ben az összes ellátás 36,0 %-a történt a beteg lakó/tartózkodási helyén! Sajnálatosan 2011-ben is jelentős számban észleljük, hogy az ügyelet házhoz hívása szociális, de gyakran kényelmi szempontok alapján történik. A 47/2004 ESzCsM rendelet értelmében ugyanis „az ügyeletet teljesítő orvos orvosi ellátásban részesíti (...) hívásra otthonában, tartózkodási helyén a fekvőbeteget, sérültet”. Sokszor tapasztaljuk, hogy olyan beteg lakáson történő ellátását kérik, akinek a rendelőbe való bejuttatása egyébként állapotát, szociális helyzetét, lakhelye megközelíthetőségét is figyelembe véve megoldható lenne. Természetesen biztosítjuk a fekvőbetegek és súlyos állapotú betegek tartózkodási helyen történő ellátását, de a lakáson történő ellátás időigénye a rendelőben történő ellátáshoz képest akár 3-20-szoros is lehet! Figyelembe kell venni a helyszínen történő betegellátás időigénye során a gépkocsival történő előállást, a felszerelés gépkocsiba történő bepakolását (a gyógyszerek és eszközök



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

gépkocsiban tárolása szakmai és biztonsági okokból sem megengedhető: az infúzió megfagyhat, a gépkocsit feltörhetik, a kábító hatású készítmények biztonságos tárolása nem megoldható stb.), a helyszínre vonulást időigényét, a felszerelés lakásba történő bevitelét, a nem optimális vizsgálati körülményekből adódó időtöbbletet, a megfigyelés időigényét a beavatkozásokat követően, a felszerelés visszapakolását a gépkocsiba, a visszautat, a gépkocsi beparkolását, a felszerelés visszahordását a rendelőbe. Mindezek mellett a rendelőben 3 fő (orvos, ápoló, gépkocsivezető), míg területen csak 2 fő (orvos, gépkocsivezető) áll az ellátás során rendelkezésre, és a rendelőben elvégezhető diagnosztikus és terápiás beavatkozások mennyisége és minősége is meghaladja a helyszínen történő beavatkozásokét. Figyelembe kell venni azt is, hogy a Mentőszolgálat igénybevétele esetén a helyszínre érkező mentőegységet az ügyeletnek meg kell várnia, míg a rendelőben való ellátás során a beteg szakdolgozó által történő folyamatos megfigyelése és észlelése a fektető helyiségben megvalósítható, miközben a mentőre várakozva az ügyeletes orvos további betegeket is el tud látni. Munkatársaink felkészültsége, ügyeletünk felszereltsége természetesen lehetővé teszi, hogy lakáson, nehéz körülmények között is maximális ellátást biztosítsunk a rászorulóknak számára, azonban a fentiekre tekintettel fontos, hogy az ügyelet házhoz hívása, a háznál történő betegellátás csak a valóban indokolt esetekben történjen meg!

Tekintettel arra, hogy az ügyelet sürgősségi jelleggel működik, a betegek sem a rendelőben, sem helyszínen nem érkezési/bejelentési sorrendben, hanem sürgősségi sorrendben kerülnek ellátásra. Azaz a várakozók közül leghamarabb a legsúlyosabb állapotú beteg kerül ellátásra. A sürgősségi sorrend felállítása az ügyeletes orvos feladata a rendelkezésére álló információk alapján, a szakma szabályainak megfelelően. Az Országos Mentőszolgálattal közösen működtetett diszpécierszolgálatok esetében azonban az illetékes Irányítócsoporthoz mentésirányítója határozza meg az ellátás időjelzését az ügyeletes orvostól kapott információk alapján az aktuálisan a rendelőben ellátásra várakozó betegek számát és állapotát is figyelembe véve. A felállított sürgősségi sorrend azonban folyamatosan újraértékelésre kerül, amennyiben újabb beteg érkezik, vagy a várakozó betegek állapotában változás áll be. A sürgősségi sorrend célja, hogy a rendelkezésre álló kapacitások optimalizálásával az ellátásra várakozó betegek a lehető leghamarabb, a megfelelő progresszivitási szinten kerüljenek ellátásra.

Fontos jellemző, hogy ügyeletes orvosaink 2011-ben az ügyeleten megjelenő betegek átlagosan 15,3%-át utalták kórházba további vizsgálatok és ellátás céljából. Ez a továbbküldésre került betegek arányának korábbi évekhez képest történő növekedését jelenti,



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

2010-ben az összes ellátott eset 14,5%-ának továbbküldése történt meg, a növekedés azonban statisztikai értelemben nem tekinthető szignifikánsnak. Az alacsony arány nagyrészt az indokolatlan megjelenések következménye, hiszen az ellátott esetek közel 85%-a esetében nem szükséges további azonnali, magasabb progresszivitási szintű ellátás igénybevétele. Részben azonban orvosaink felkészültségét jelzik: számos esetben már a rendelőben illetve a beteg lakásán megtörténnek olyan diagnosztikus eljárások és terápiás beavatkozások, melyek miatt korábban a beteget kórházba utalták volna (EKG vizsgálat, vérnyomás beállítás, egyszerűbb szívritmus zavarok kezelése, infúziós folyadék- és elektrolit pótlás, sebellátás, kötécscsere, katéter csere stb.).

A társszolgáltatókkal való együttműködésünk optimálisnak mondható. A mentőszolgálattal való együttműködésünk példaértékű, telephelyeink nagy részén már működik a közös hívásfogadás és irányítás, melyet a közeljövőben a Semmelweis Tervben foglalt irányelveknek megfelelően valamennyi telephelyünkre tervezünk kiterjeszteni, különös tekintettel a már működő közös diszpécsterszolgálatokkal kapcsolatban szerzett pozitív tapasztalatainkra is. Az ügyeleten egy időben jelentkező több sürgős ellátást igénylő beteg esetén a Mentőszolgálat biztosítja az azonnali -orvosi vizsgálatot megelőző- mentést. Ugyanakkor szükség esetén ügyeletünk is átveszi a feladatot a Mentőszolgálattól, illetve biztosítja gyógyszer, eszköz és humán erőforrását, amennyiben a Mentőszolgálatnál nem áll rendelkezésre megfelelő időn belül, megfelelő szintű mentőegység egy adott beteg ellátásához. Több esetben is sikeresen hajtottunk végre újraélesztéseket, és közúti baleseteknél is rendszeresen kérjük ügyeletünk segítségét, ami szakmai felkészültségünk elismertségét jelzi. A fogadó kórházakkal is jó kapcsolatokat ápolunk, törekszünk az ügyelet sürgősségi osztály melletti elhelyezésére, amennyiben erre lehetőség van. Ez optimalizálja a betegutakat, a sürgős ellátást igénylő betegek az ügyelet érintése nélkül ellátásra kerülhetnek a sürgősségi osztályon, ugyanakkor lehetőség van a sürgősségi ellátást nem igénylő betegek ügyeletre irányítására, ami csökkenti a sürgősségi osztály leterheltségét. Az ügyeletünk által kórházban utalt eseteket szinte kivétel nélkül indokoltnak tartják, helyszíni ügyeleti ellátásukat pedig magas színvonalúnak ismerik el.

Az Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft. alapelvei és célkitűzései

Az Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft. alapvető célkitűzései évek óta változatlanok: célunk a lakosság számára az adott körülmények között elérhető legmagasabb színvonalú alapellátási



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

ügyeleti és sürgősségi ellátás biztosítása. Ehhez elengedhetetlen az Önkormányzatokkal, a fogadó Kórházakkal, az Országos Mentőszolgálattal való korrekt, stabil és kiszámítható kapcsolat, valamint a megfelelő humán erőforrás és eszközök biztosítása.

-Együttműködés a Társasággal szerződésben álló Önkormányzatokkal

Az Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft. kiemelten fontosnak tekinti a vele szerződésben álló Önkormányzatokkal való rendszeres kapcsolattartást. A szerződésben szereplő feltételeknek megfelelően az Önkormányzatok számára rendszeresen jelentést készítünk az előző éves teljesítményünkről. Kérés esetén igyekszünk személyesen is részt venni az Önkormányzatok Bizottsági, illetve Testületi ülésein. Az Önkormányzatokhoz érkező esetleges panaszeseteket kivizsgáljuk, a szükséges lépéseket megtesszük, és erről az Önkormányzatot tájékoztatjuk. Kérés esetén segítséget nyújtunk egészségüggyel kapcsolatos pályázatok elkészítésében. Amennyiben az Önkormányzatok részéről igény mutatkozik, részt veszünk a lakosság egészségügyi edukációjában, szórólapokat, tájékoztató kiadványokat készítünk a lakosság számára, és amennyiben igény van rá, helyi, regionális és országos írott és elektronikus médiumokon keresztül is részt vállalunk az egészségnevelésben és informáljuk a lakosságot az ügyelet működéséről is. Több önkormányzat részéről érkezett felkérés az ügyelet működéséről, és egyszerűbb, laikusok által is elvégezhető beavatkozások ismertetéséről szóló, az önkormányzat honlapján megjelenő információk összeállítására. Részt veszünk különböző helyi rendezvényeken szervezett egészségügyi tanácsadás, szűrővizsgálatok kivitelezésében.

-Együttműködés a beutalt betegeket fogadó intézményekkel

A hatékony betegellátás érdekében fontos az alapellátási és intézeti ellátást nyújtó szolgáltatók hatékony együttműködése. Ehhez elengedhetetlen a szolgáltatók közötti napi szintű kommunikáció és a szolgáltatók vezetőinek rendszeres konzultációja. Ez teremti meg a lehető leggyorsabb és leghatékonyabb betegutakat. A hatékony együttműködés szempontjából igen előnyös helyzet, hogy sokszor főállásban a fogadó kórházakban vagy az Országos Mentőszolgálatnál dolgozó, jól képzett orvosok és szakdolgozók vállalnak ügyeletet Társaságunknál. Öröndetes tény, hogy ügyeletes orvosaink sokszor akut ellátást igénylő esetekben már közvetlenül az ügyeletről a legmagasabb szintű központokba utalják a beteget, kihagyva a területi ellátási kötelezettséggel bíró intézményt. Ez orvosaink felkészültségét bizonyítja, és bár az ügyeletes orvos oldaláról ez jelentős idő és energia befektetését igényli, a betegek számára viszont a legkorszerűbb ellátási formához való hozzáférést biztosítja.

-Együttműködés az Országos Mentőszolgálattal



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

Az Országos Mentőszolgálat és Társaságunk közötti együttműködés szintén sokrétű. Ügyeleti központjaink legnagyobb részében már az Országos Mentőszolgálattal közös irányítás működik, mellyel kapcsolatosan rendkívül kedvező tapasztalatokat szereztünk. A rendszer lényege, hogy a telefonhívások a Mentőszolgálat illetékes mentésirányítóihoz futnak be, akik speciálisan a telefonos segítségkérések fogadására, és az ellátás megszervezésére irányuló magas színvonalú képzettséggel rendelkeznek. A telefonos beszélgetések rögzítésre kerülnek.

A rendelkezésre álló adatok alapján a mentésirányító dönt a további teendőkről, mely a beteg állapotától függően lehet:

- telefonos tanácsadás
- telefonos kapcsolat biztosítása az ügyeletes orvossal
- a beteg rendelőbe történő irányítása
- az orvosi ügyelet helyszínre küldése
- mentőegység helyszínre küldése
- orvosi ügyelet és mentőegység párhuzamos helyszínre indítása.

Fenti rendszerben lehetővé válik, hogy a beteget a lehető leghamarabb a megfelelő progresszivitási szintű szolgáltató lássa el, amely lehetővé teszi a beteg lehető leggyorsabb definitív ellátását. Így megszüntethetőek a korábban rendszeresen előforduló párhuzamosságok, mely csökkenti mindkét szolgáltató kapacitásának terhelését, ugyanakkor lehetőséget teremt bármely szolgáltatónál előforduló esetleges átmeneti kapacitáshiány esetén annak másik szolgáltató által történő pótlására, de szükség esetén jelentős humán erőforrás és eszköz kapacitás egyetlen pontra történő koncentrálására is, mely főként rendkívüli helyzetekben jelent komoly előnyt. A közös diszpécierszolgálat működése tapasztalatunk szerint igen hatékonyan szolgálja a gyors és magas szakmai színvonalú ügyeleti/sürgősségi ellátás folyamatos működését, ezért a jövőben tervezzük annak valamennyi telephelyünkre történő kiterjesztését.

Fentiekén túl számos alkalommal hajtottunk végre sikeres újraélesztéseket az Országos Mentőszolgálattal együttműködve, és rendszeres gyakorlat a balesetek sérültjeinek közös helyszíni ellátása is. A sikeres együttműködés alapja részben azon tény is, hogy a központi ügyeletek sürgősségi jellegére tekintettel törekszünk fő- vagy részállásban az Országos Mentőszolgálatnál munkaviszonyban álló orvosok, ápolók és gépkocsivezetők ügyeleti munkába történő bevonására, ahol a korszerű ismereteiket és sürgősségi ellátásban



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

szerzett tapasztalataikat igen hatékonyan tudják hasznosítani, és a nem sürgősségi területen tevékenykedő közreműködőinknek átadni.

-Humán erőforrás az ügyeletben

Az ügyeleti munka szellemi, de fizikai értelemben is az egészségügy egyik legnehezebb területe, speciális sürgősségi szemléletet, folyamatosan frissülő ismeretanyagot és tapasztalatot igényel az ügyeletben közreműködők részéről. A jól képzett közreműködők alapellátási ügyeleti munkába történő bevonása különösen az orvosok esetében jelent nehézséget, de a megfelelő képzettségű és képességű szakdolgozók alkalmazása is egyre nehezebben megoldható feladatot jelent. A jól képzett közreműködők bevonása nehézségének oka összetett:

- az orvosi hivatás társadalmi elismertségének csökkenése
- a frissen végzett orvosok számának csökkenése (melyet várhatóan tovább súlyosbít a felsőfokú oktatás finanszírozásának tervezett átalakítása)
- a fiatal, jól képzett szakorvosok külföldi migrációja
- az orvostársadalom előregedése
- az orvosok jelentős túlterheltsége
- a fekvőbeteg ellátó intézményekben végzett ügyeleti tevékenységgel elérhető lényegesen magasabb jövedelem
- az ügyeleti telephelyekre történő hosszabb időt igénybe vevő, költségesebb, nehezebb eljutás a kórházi ügyeletekhez képest
- az alapellátási ügyeleti tevékenység szellemileg, de fizikailag is megterhelő volta (a kórházi ügyeletekkel szemben területi ellátási is biztosítani kell nemegyszer igen nehéz körülmények között)
- az egészségügy egyéb területeihez képest is igen magas számú konfliktushelyzet az ellátás során (követelő, arrogáns, provokatív, fenyegető megnyilvánulások nagy száma a betegek és sokszor hozzátartozóik részéről, de közreműködőinket sajnálatos módon több alkalommal valós fizikai atrocitások érték).

Mindezen negatív hatásokat törekszünk az elérhető maximális anyagi juttatásokkal, tervezhető ügyeleti óraszámokkal és beosztással, pontos kifizetésekkel, folyamatos konzultációs lehetőséggel, a képzések támogatásával, a munkakörülmények javításával, az adminisztratív terhek csökkentésével (szakhatósági engedélyek beszerzésében, biztosítások megkötésében, Ügyészséggel, Bírósággal, Rendőrhatalommal történő kapcsolattartásban, láltleletek elkészítésében, számviteli, jogi és szakértői segítségnyújtásban stb.) igyekszünk



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiuigyeletkht.hu

ellensúlyozni. Humán erőforrás kapacitásunk tekintetében elmondható, hogy a munkaerőpiacon kivívott pozitív megítélésünknek és szakmai hitvallásunknak köszönhetően sikerült jelentős számú jól képzett közreműködőt szerződtetnünk, így az általunk működtetett ügyeleteken humán erőforrás rendelkezésre állásából eredő rendellenességek nem fordultak elő. Az alapellátási ügyeletben közreműködők az egészségügy egyéb területeihez mérten is nagyfokú fluktuációja miatt azonban a humán erőforrás kapacitás fenntartása folyamatos aktivitást igényel Társaságunk részéről.

Humán erőforrás kapacitásunk erejét mutatja az is, hogy 2011-ben a ténylegesen ügyeletet teljesítő közreműködőinken kívül folyamatosan készenléti ügyeleti sort is ki tudtunk állítani, mely az ügyelet teljes időtartama alatt biztosítja rendkívüli helyzetekben ügyeleti központjaink folyamatos működését. Ügyeleti készenléti rendszerünk működése több alkalommal is hatékonyan biztosította váratlan helyzetek kezelését (ügyeletcsere, betegség és több alkalommal sajnálatos módon közúti balesetek miatt az ügyeletből kieső kollégák pótlása stb.).

Szakedzőink tekintetében is a sürgősségi betegellátásban jártas, magasan kvalifikált szakdolgozók alkalmazására törekszünk, hiszen az ellátás sürgősségi jellegére tekintettel aktív részvételük az ügyeleti betegellátásban nélkülözhetetlen, és az ellátás hatékonyságát, eredményességét a szakdolgozók aktív közreműködése alapvetően meghatározza és befolyásolja. Társaságunknál alapvető elvárás, hogy a területi ellátás során, de szükség esetén az ügyeleti rendelésben történő ellátásoknál is az ügyeletes gépkocsivezető is aktívan be tudjon kapcsolódni a betegellátásba. Ezért legtöbb esetben ápolói képzettséggel is rendelkező ügyeletes gépkocsivezetők alkalmazására törekszünk. Megkülönböztető jelzéssel ellátott ügyeleti gépkocsik esetén alapvető követelmény a PÁV-I vizsga megléte, melyet szigorúan ellenőrizzük, de a biztonságos közlekedés feltételeinek biztosítására tekintettel a PÁV-I vizsga meglétét megkülönböztető jelzéssel nem ellátott ügyeleti gépkocsival rendelkező telephelyeink esetén is lehetőségek szerint megköveteljük. A PÁV-I vizsga megléte a Társaságunk által működtetett mentőtisztai készenléteken szolgálatot teljesítő mentőtisztjeink esetén is a munkavégzés alapvető feltétele.

-Gyógyszerek és eszközök az ügyeletben

Társaságunk elkötelezett a betegellátás magas színvonala érdekében a megfelelő gyógyszerek és eszközök biztosítására. Az ügyeletben használatos gyógyszerek és eszközök minimumlistáját a 60/2003 ESzCsM rendelet határozza meg. Társaságunk a rendeletben meghatározottnál lényegesen nagyobb számú és mennyiségű gyógyszert és eszközöket



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

biztosít az ügyeletes orvosok részére, hogy az ügyeletben jelentkező betegek teljes körű ellátását képesek legyenek maximálisan megoldani. Elvárjuk azonban orvosainktól a hatékony gyógyszerfelhasználást, ugyanakkor a felhasznált gyógyszerekkel kapcsolatosan semmiféle mennyiségi korlátozást nem alkalmazunk. Társaságunk biztosítja az ügyeletben használatos valamennyi eszköz rendelkezésre állását. Lehetőségeinkhez képest igyekszünk a legkorszerűbb eszközök folyamatos beszerzésére, megvalósítjuk a már meglévő eszközök hatályos jogszabályoknak megfelelő időközönként történő műszaki ellenőrzését, meghibásodás esetén javítását, a javítás időtartamára cserekészülék biztosítását (pl. EKG, defibrillátor, vérnyomásmérő, vércukormérő stb.). Az adott telephelyen jellemző terepviszonyoknak megfelelő ügyeletes gépkocsikat használunk, melyeket jól látható matricákkal láttunk el. Biztosítjuk a gépkocsik üzemeltetését, műszaki vizsgáztatását, szükség esetén szervizelését, a szerviz idejére csere kocsik használatát, a megkülönböztető jelzéssel ellátott gépkocsikkal kapcsolatos adminisztratív teendőket. A jelentős költségek és szervezési nehézségek ellenére (gépkocsik évente történő KPM vizsgálja, éves jelentés a Rendőrség felé, megkülönböztető jelzés külön dokumentációban történő vezetése, PÁV I. vizsgával rendelkező gépkocsivezetők alkalmazása stb.) a lakosság ellátási biztonságának növelése érdekében folyamatosan törekszünk az ügyeleti gépjárműveket megkülönböztető jelzéssel ellátni, ami több autó esetében már megtörtént.

Eredményeink a 2011. évben, további terveink

Az általános gazdasági és az ágazatra jellemző speciális nehézségek ellenére Társaságunk folyamatosan biztosította a vele szerződésben álló Önkormányzatok területén a magas szakmai színvonalú alapellátási ügyelet működését. Továbbra is biztosítjuk közreműködőink számára a jogszabályban meghatározottakhoz képest (60/2003 ESzCsM rendelet) jelentősen nagyobb számú és mennyiségű gyógyszer és eszköz rendelkezésre állását a hatékony betegellátáshoz, melyek felhasználása tekintetében hatékony, célszerű és takarékos alkalmazást várunk el kollégáinktól, de korlátozás bevezetésére továbbra sem került sor, ami a mai hazai egészségügyben szinte példa nélkülinek mondható.

2011-ben Debrecenben átadásra került az Új Széchenyi-Terv keretében Európai Unió támogatással felépült oktató orvosi rendelőnk, melynek segítségével jelentősen hatékonyabbá és gazdaságosabbá vált az ügyeletek szervezése és működtetése. Lehetőségünk nyílt az ügyeletben már jelenleg is közreműködő orvosaink és szakdolgozóink folyamatos képzésére,



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

valamint frissen végzett és egyetemi tanulmányait még jelenleg is folytató, az alapellátásban, alapellátási ügyeletben vagy sürgősségi betegellátásban elhelyezkedni kívánó fiatal szakemberek képzése egyaránt.

Oktató orvosi rendelőnk átadásával párhuzamosan Társaságunk székhelye is megváltozott, új székhelyünk elérhetősége: 4031 Debrecen, István út 6. az ezzel járó cégbíróságon, szakhatóságoknál és szerződésekben szereplő módosításokat Társaságunk saját költségén elvégezte.

A már 2010-ben is általunk működtetett alapellátási és kórházi ügyeletek, mentőtiszti készenlétek és Sürgősségi Betegellátó Osztály működtetése mellett önálló ügyeleti központot indítottunk a korábban Kaba ügyeleti központunk által ellátott Földes településen, és 2011. július 1-től kezdődően új ügyeleti központot működtetünk Hatvanban, mely Hatvan Városán kívül biztosítja a környező 14 település több mint 62.000 lakosának alapellátási ügyeleti szolgáltatását. Az alapellátási ügyeletek tekintetében Társaságunk sikeresen pályázta és 2011. június 1-től továbbra is működteti az Esztergom és Nyergesújfalu Többcélú Kistérségi Társasulás által meghirdetett alapellátási központi orvosi ügyeletet, mely Esztergom Város és a környező 8 település közel 57.000 lakosának ügyeleti ellátását biztosítja.

2011. szeptember 1-től valamennyi Hajdú-Bihar Megyei ügyeletünk esetében - hasonlóan az Esztergom-Nyergesújfalu Többcélú Kistérségi Társulás területén már évek óta működő rendszerhez - közös hívásfogadási és irányítási rendszer működését valósítottuk meg az Országos Mentőszolgálattal, a Kenézy Gyula Kórházzal és a Gróf Tisza István Kórházzal együttműködve. A rendszer lényege, hogy a korábban az ügyelethez érkező telefonos hívások az Országos Mentőszolgálat illetékes (Debrecen vagy Berettyóújfalu) Irányítócsoportjához futnak be, ahol a szükséges adatok felvételét speciálisan erre a feladatra kiképzett mentésirányítók végzik szintén speciálisan ezen célra kifejlesztett szoftverek és algoritmusok felhasználásával. Így azonnal lehetővé válik a segítséget kérők megfelelő időjelzéssel, megfelelő progresszivitási szintű szolgáltató általi ellátása, mely a korábbinál lényegesen gyorsabb, hatékonyabb és biztonságosabb ellátási struktúrát biztosít. Az ügyeleti gépkocsik vonatkozásában műholdas nyomkövető rendszerek kerültek beépítésre, melyek segítségével a mentésirányítók minden esetben pontosan nyomon tudják követni a gépkocsi mozgását és tartózkodási helyét, mely szintén nagy segítséget nyújt a feladatok ellátási sorrendjének meghatározásában. Minden egyes telephelyen kihelyezésre kerültek az ügyeleti gépkocsiba beépített és hordozható TETRA rádiók is, melyek közvetlen kommunikációt biztosítanak az ügyeleti egység és a mentésirányítás között. A biztonságos kommunikáció megteremtése



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

miatt azonban minden egyes telephelyünkön szolgálati mobiltelefont is biztosítunk a rendelőben tartózkodó ügyeletes ápoló és az esetlegesen területi ellátást végző ügyeletes közötti kommunikáció céljára, mely természetesen felhasználható a mentésirányítással és az egyéb társszolgáltatókkal történő kapcsolattartásra is. A korábbi ügyeleti telefonszámok megváltozása miatt a zökkenőmentes átállás érdekében 4 hónapon keresztül Társaságunk saját költségén biztosította a korábbi ügyeleti számok mentésirányításra történő átirányítását, és a korábbi ügyeleti telefonszámok tárcsázásával jelenleg is a megváltozott telefonszámokról tájékoztató hangüzenet hallható. A lakosság tájékoztatásához az Önkormányzatok segítségét is kértük, illetve ügyeleti rendelőkben is kifüggesztésre kerültek az erről tájékoztató kaidványok, valamint honlapunkon is megtalálhatóak az ezzel kapcsolatos információk. Az Országos Mentőszolgálat részéről a rádiókommunikáció kiépítésén kívül minden egyes telehely tekintetében 1-1 új telefonvonallal történő kapacitásbővítés történt a megnövekedő számú hívások kezelése céljából. Finanszírozás tekintetében a közös mentésirányítás a kiegészítő finanszírozás ellenére is kiadásnövekedéssel járt Társaságunk számára, hiszen az Országos Mentőszolgálat a jelentős fejlesztéseket is figyelembe véve csak a többletfinanszírozásnál magasabb összegű ellenértékért tudja a szolgáltatást biztosítani. Az ügyeleti betegellátás szakmai színvonala és biztonsága érdekében azonban Társaságunk magára vállalja az ezzel járó finanszírozási többletköltségeket.

Továbbra is folyamatosan fejlesztéseket eszközölünk az elektronikus dokumentációhoz már évek óta használt szoftvert (Oxidoki) esetében. A szoftver jelenleg képes a betegellátás teljeskörű dokumentálása (ambuláns lap, beutaló, mentési és betegszállítási utalványok, receptek, látlelet stb), és a havi OEP jelentések elkészítése mellett az egyes telephelyek adott időszakra szóló mutatóinak gyorsabb és könnyebben értelmezhető formában történő megjelenítésére, mely igen nagy jelentőségű az egyes telephelyek működéséhez szükséges optimális feltételek megteremtéséhez. A helyi számítógépen történő tárolás mellett internetes tárhelyen történő mentés segítségével képes az adatok biztonságos tárolására, és az aktuális adatok és paraméterek naprakész kezelésére, valamint a központi iroda munkatársai számára valamennyi telephely adataihoz történő azonnali hozzáférésre.

Folyamatosan történik a vállalatirányítási rendszer (Tendency) fejlesztése is. A rendszer segítségével naprakészen követhető az egyes telephelyek működését jellemző egyes mutatók alakulása, lehetőséget teremtve ezzel szükség esetén azonnali, gyors beavatkozásra. Pontos követhető az egyes telephelyeken rendelkezésre álló gyógyszer- és eszközkészlet, a gyógyszerek felhasználási határidejének alakulása, a műszerek és eszközök műszaki



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

felülvizsgálati határideje, a gépkocsi műszaki állapota és a műszaki vizsga érvényessége, illetve az ügyeletes személyzet naprakészen jelezheti az esetleges meghibásodásokat és rendkívüli eseményeket. Lehetőséget biztosít az ügyeletben közreműködők személyi adatainak naprakész nyilvántartásában, az ügyeleti beosztás elkészítésében, stratégiai döntések meghozatalában egyaránt.

Megkezdődött weblapunk működése, melynek tartalommal történő feltöltése és az ott megtalálható tartalmak folyamatos aktualizálása és frissítése is megtörténik. Társaságunk elérhetősége, szerkezetének, működésének ismertetése mellett helyet kaptak az általunk működtetett ügyeleti központok ügyeleti idejével, elérhetőségével, az ügyeletes gyógyszertárak elérhetőségével kapcsolatos információk mellett a betegek számára szolgáló információk is. Honlapunk a www.orvosiugyeletkht.hu címen érhető el.

A Társaságunkkal szerződésben álló Önkormányzatok segítségével több településen is papír alapú valamint elektronikus betegtájékoztatók szerkesztése és kiadása történt meg, illetve több alkalommal is közreműködtünk helyi rendezvényeken történő szűrővizsgálatok szervezésében.

Több telephelyünkön is pályázatot nyújtottunk be előregedett eszközök és műszerek cseréjére a Magyar Közlöny 121. számában megjelent 216/2011. (X.19.), A háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi alapellátási vállalkozások támogatásáról szóló Kormányrendeletben foglaltaknak megfelelően. Reményeink szerint így lehetővé válik több telephelyünkön is korszerű, a XXI. század követelményeinek megfelelő, a betegellátás színvonalát tovább emelő eszközök beszerzése.

Jelentős fejlesztésnek tekinthető a Berettyó-Körös Többcélú Társulással közösen megvalósított eszközfejlesztésünk, melynek során a sürgősségi ellátásban igen jól alkalmazható, gyors és hatékony folyadék- és gyógyszerbeviteli útvonalat megvalósító ES-IO intraosseális fúró és a hozzá szükséges fúróhegyek beszerzése történt meg. Az eszköz segítségével bizonyos sürgősségi helyzetekben a speciális hegyet a fúró segítségével a beteg csontjába fúrjuk (legtöbbször a sípcsontba), és a rögzített tűn keresztül infúzió és gyógyszer adagolása azonnal megkezdhető. A művelet időigénye alig 30-60 másodperc szemben a lényegesen hosszabb idő alatt és nehezebben bevezethető (ugyanakkor kétségtelenül lényegesen olcsóbb) perifériás vénás kanülök bevezetésének időigényével. Kritikus szituációkban azonban a beavatkozás költségessége ellenére is a beteg életének megmentését eredményezheti. Az eszköz ügyeleti időben az ügyeleti rendelőben, területen történő betegellátás során az ügyeleti gépkocsiban került elhelyezésre, míg ügyeleti időn kívül a



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

Sürgősségi Betegellátó Osztályon található, így folyamatosan elérhető kritikus állapotú beteg ellátása során. Az eszközök beszerzését a Berettyó-Körös Többcélú Társaság finanszírozta, közreműködőink oktatásának és az eszköz további működtetésének, az egyszer használatos hegyek pótlásának költségeit Társaságunk vállalta.

Folyamatosan történik a gépjárműpark fejlesztése, melynek keretében 2011-ben az Esztergomi központi ügyeletünkön megkülönböztető jelzéssel ellátott Toyota Hillux terepjáró telepítése történt meg, illetve a Budapest I-XII kerületi összevont felnőttorvosi ügyeletben a korábbi mobil megkülönböztető jelzéssel ellátott gépkocsit a belvárosi parkolást könnyebben lehetővé tevő, a hegyes útviszonyok között biztonságos közlekedést garantáló összkerék hajtású, fix megkülönböztető fény- és hangjelzéssel szerelt Suzuki Wagon R+ gépkocsira cseréltük. Gépkocsiparkunk továbbá Hatvani telephelyünkön üzemeltetett, szintén összkerék hajtású, fix megkülönböztető fény- és hangjelzéssel szerelt Suzuki Ignis személygépkocsival bővült.

Az MSZ EN ISO 9001:2009 szabvány szerinti minőségirányítási rendszert Társaságunk 2010-ben az orvosi ügyeleti, egészségügyi szakmában elért piaci pozíciójának megtartása, erősítése érdekében vezette be. Folyamatos működtetését és fejlesztését céljaink megvalósításához szükséges eszköznek tekintjük, melyhez 2011-ben is biztosítottuk a szükséges személyi, tárgyi és anyagi feltételeket.

További terveink között szerepel a stabil gazdasági háttér további biztosítása, újabb telephelyek beindításával a költséghatékony működés maximális megteremtése. Tervezzük további nagy értékű műszerek beszerzését, az előregedő műszerek folyamatos cseréjét, a működő műszerek jogszabályban meghatározott időben történő további folyamatos felülvizsgálatát. Az alkalmazott gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök tekintetében továbbra is fenntartjuk a korlátozás nélküli felhasználás lehetőségét, illetve tervezzük a jogszabályban előírtat jelenleg is jelentősen meghaladó számú és mennyiségű készletünk további bővítését a még hatékonyabb betegellátás érdekében. Törekszünk az Országos Mentőszolgálattal közösen működtetett diszpécierszolgálat valamennyi telephelyünkre történő kiterjesztésére a 2011-ben szerzett kedvező tapasztalataink alapján. Tervezzük gépjárműparkunk folyamatos fejlesztését, és további ügyeleti járművek megkülönböztető jelzéssel történő ellátását, valamint a teljes gépjárműpark műholdas navigációs rendszerrel történő felszerelését. Szükségesnek tartjuk a további folyamatos informatikai fejlesztéseket is. Folyamatosan törekszünk az ügyeletben közreműködő orvosok és szakdolgozók számára a legkorszerűbb ismereteket biztosító tanfolyamok szervezésére, illetve az azokon történő



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

részvétel támogatására, tudásuk és ismeretanyaguk bővítésére. Mindezek célja a lakosság további gyors és magas színvonalú ügyeleti ellátásának biztosítása.

Az ügyelet működése Aszód, Domony, Iklad, Kartal, Verseg Önkormányzatok területén

Az Aszódi Kistérségen belül Aszód, Domony, Iklad, Kartal és Verseg területén az ügyeleti alapellátást központi orvosi ügyelet formájában feladatellátóként az Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft. biztosítja az érintett Önkormányzatokkal kötött szerződés alapján.

A szolgáltató biztosítja fenti települések közel 18.000 lakosának ügyeleti ellátását ugyanakkor nagy számban történik egyéb településeken bejelentett állandó lakhellyel rendelkező, és esetenként külföldi állampolgárok ellátása is. Az ügyeletben felnőtt és gyermekkorú betegek ellátása egyaránt megtörténik, a forgalmi mutatók nem indokolják külön felnőtt és gyermek ügyeleti ellátás működtetését. A szolgáltató éppen ezért törekszik a sürgősségi eljárásban jártas, tapasztalt közreműködő orvosok alkalmazására, biztosítva azonban a lehetőséget helyi háziorvosok közreműködésére is, amennyiben erre igény van. Helyi háziorvosoknak azonban kötelező érvénnyel nem kell részt venniük az ügyeleti szolgálatban.

Az ügyelet hétköznapokon 16-08 óráig, hétvégén és ünnepnapokon folyamatosan a lakosság rendelkezésére áll. Az ügyeletben 1 fő orvos, 1 fő ápoló és 1 fő ápoló-gépkocsivezető vesz részt. A rendelőben jelentkező betegek ellátását az orvos az ápoló segítségével, a területi betegellátást a kijáró orvos az ápoló-gépkocsivezető segítségével végzi. Területen történő betegellátás alatt a rendelőben az ápoló fogadja a betegeket, szükség esetén kompetenciaszintjének megfelelően ellátásukat megkezdheti, elsősegélyben részesítheti vagy a Mentőszolgálat segítségét kérheti.

Az ügyeleti gépkocsit, az ügyeletben használatos gyógyszereket és eszközöket az Orvosi Ügyelet Kft. biztosítja.

Az ügyeleti rendelő Aszódon a Baross utca 4. szám alatt a Rendelőintézet területén található.



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

A kórházba utalt betegek ellátása a Kistarcsán a Flór Ferenc Kórházban történik a baleseti sebészeti esetek kivételével, melyet meghatározott rend szerint budapesti kórházak végeznek, de főként kisebb sérülések esetén a hatvani Albert Sweitzer Kórház is jelentős számú baleseti sebészeti ellátást végez. Speciális esetekben azonban, amennyiben a szükséges beavatkozások elvégzésére helyben nincs lehetőség (pl. szívinfarktus, szélütés speciális esetei stb.) lehetőség van a betegek speciális beavatkozások elvégzésére képes centrumokban történő elhelyezésére. A betegeket ekkor a fogadó intézménnyel történő előzetes telefonos konzultációt követően az Országos Mentőszolgálat eset/rohamkocsi vagy mentőhelikopter igénybevételével főként a SOTE megfelelő Klinikájára szállítja. Ügyeletünk szakmai felkészültségét mutatja, hogy több esetben ezen ellátások megszervezése már a beteg lakásán megtörténik, és szállítása egyből a végleges fogadó intézetbe történhet, megspórolva ezzel a területileg illetékes kórházba szállítással, az ottani vizsgálatokkal eltöltött időt. Mivel ezen esetekben sokszor a szükséges speciális beavatkozások elvégzése csak meghatározott időn belül lehetséges, ügyeletes orvosaink felkészültsége a betegek számára igen nagy jelentőséggel bír.

A mentést az Országos Mentőszolgálat végli. Helyben Aszód területén mentőgépkocsi folyamatosan elérhető, az eset/rohamkocsi biztosítása Gödöllőről történik.

Az Országos Mentőszolgálattal való együttműködés keretében 2011 szeptemberétől a korábban az ügyeletre érkező telefonos bejelentések fogadását Hajdú-Bihar megyében az Országos Mentőszolgálat területileg illetékes Irányítócsoportjának mentésirányítói végzik. A mentésirányítók a bejelentések fogadására, a szükséges adatok felvételére és az ellátás megszervezésére speciálisan kiképzett egészségügyi szakdolgozók, akik az Országos Mentőszolgálat informatikai hálózatának és országosan egységes protokolljainak felhasználásával igen hatékonyan és gyorsan képesek a megfelelő progresszivitási szintű ellátás megszervezésére. Az együttműködés keretein belül az ügyeleti gépkocsik felszerelésre kerültek helyzetmeghatározásra alkalmas eszközökkel, mely segítségével az irányítócsoport munkatársai mindig pontosan ismerhetik a gépkocsi aktuális tartózkodási helyét, melynek segítségével a feladatok ellátási sorrendjének szervezése hatékonyan megoldható. Az Országos Mentőszolgálat biztosítja a kapcsolattartáshoz szükséges gépkocsiba épített és hordozható rádiókat egyaránt. A kapcsolattartás biztosításához Társaságunk mobiltelefon készülékeket biztosít az ügyeletes ápolónak és ügyeletes orvosnak egyaránt. A közös diszpécierszolgálat működésének költségeit Társaságunk biztosítja az Országos Mentőszolgálattal kötött szerződés alapján. Hasonló rendszer kialakítását már hosszabb ideje



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

terzetük Aszód Központi Orvosi Ügyelet esetében is. Társaságunk már több alkalommal kezdeményezte az ehhez szükséges háromoldalú megállapodás megkötését a Flór Ferenc Kórház, az Országos Mentőszolgálat és Társaságunk között, ez azonban a két társszolgáltató közötti finanszírozási viták miatt eddig minden erőfeszítésünk ellenére sem valósulhatott meg. A közös diszpécsterszolgálat működésével kapcsolatosan szerzett igen kedvező tapasztalatainkra tekintettel azonban ezt követően is szorgalmazni fogjuk fenti, a betegellátás színvonalát és biztonságát növelő rendszer kialakítását valamennyi, Társaságunk által működtetett ügyeleten.

Az alapellátási ügyelet OEP finanszírozott, melynek mértékét a 43/1999 Kormányrendelet határozza meg. Fenti összeg azonban a finanszírozás jellege miatt nem fedezi a szolgáltatás költségeit, ezért az érintett Önkormányzatoknak a Szolgáltatóval kötött szerződésben meghatározott mértékben az kiegészítésre szorul.

Az orvosi ügyelet 2011. évi működésének főbb statisztikai jellemzőit az alábbiakban foglaljuk össze

Módszerek

A központi orvosi ügyelet működésének statisztikai elemzéséhez használt adatok elsődleges forrását az ambuláns betegellátási programunkban (Oxidoki) az egyes ellátások kapcsán rögzített adatok képezték.

Ezen adatok alapján történik az ellátott esetek számának havi bontásban való településenként, ellátási helyszínenként, továbbküldésként (beutalásként), életkori megoszlásként történő feltüntetése.

Ugyanezen adatok képezik az alapját az adott ügyeleti központ ellátási területén állandó lakcímmel rendelkező, és területen kívüli ellátottakkal kapcsolatos elemzéseknek. A vizsgált ügyeleti központ területén állandó lakcímmel rendelkező lakosok egyéb, Társaságunk által üzemeltetett ügyeleti központban történő ellátása mennyiségének, és az ellátásban a vizsgált ügyeleti központon kívül résztvevő ügyeleti központok meghatározása során használt adatok forrása szintén az ambuláns betegellátási program (Oxidoki) egyes ellátások során rögzített adatai, valamennyi telephelyünk adatainak egyesítését követően.

A lakosság arányos ellátás vizsgálata során a lakosság szám meghatározásához a területileg illetékes Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szervének 2011. évi finanszírozási adataiban szereplő lakosság számot, az egyes településeken állandó



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

lakcímmel rendelkező lakosok ellátása számának meghatározásához ambuláns betegellátási rendszerünk (Oxidoki) adatait vettük figyelembe. Az egyes települések esetében a lakosság arányos ellátás az adott település lakosainak ügyeleten történő megjelenésének aktivitását jellemzi (eset/100 lakos/év), mely az adott településhez kapcsolódó éves esetszám és az adott település lakosság száma alapján határozható meg. Az adott ügyeleti központ esetében az összes ellátott esetet (a területen kívüli lakcímmel rendelkező eseteket is magában foglalva) és az ügyeleti központhoz tartozó lakosság számot vettük figyelembe. Az országos érték meghatározásánál valamennyi a Szolgáltató által működtetett ügyeleti központ összesített ellátási adatait és összesített lakosság számát vettük figyelembe.

Az ellátás helyszínének adott ügyeleti központra vonatkozó meghatározásához használt adatok forrásai az ambuláns betegellátási programunk (Oxidoki) egyes ellátások során rögzített adatai voltak. Az ellátási helyszínek egyes településekre vonatkozó megoszlásának meghatározásához a vállalatirányítási rendszerünkben (Tendency) 2011-ben rögzített napi tevékenységi összesítőkből feltüntetett adatokat használtuk fel, itt azonban az adott település esetében csak az ott állandó lakcímmel rendelkező lakosok ellátást vettük figyelembe, tekintettel arra hogy az ügyeleti központban ellátott területen kívüli betegek nem minden esetben rendelhetőek egyértelműen egy adott településhez (rendelőben ellátott betegek esetén nem mindig ismert az állandó lakcímen kívül a tartózkodási hely, átutazó betegek stb.).

Az ellátott betegek korösszetételének elemzése során az ambuláns betegellátási rendszerünkben (Oxidoki) az egyes ellátások során rögzített adatok alapján határoztuk meg az egyes korcsoporton belül ellátott esetek számát. A vizsgált ügyeleti központ esetében az egyes korcsoportok látszámának meghatározásához a területileg illetékes Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szervének 2011. évi finanszírozási adataiban szereplő lakosság számot, valamint a KSH 2011. évi Közép-Magyarországi Régióra vonatkozó demográfiai adatait vettük figyelembe.

A továbbküldések vizsgálata során az ambuláns betegellátási programunkban az egyes ellátások során rögzített adatok szolgáltak az elemzés forrásául. Ugyanezen adatok alapján történt a beutalások tekintetében a mentés és nem térített utazás formájában történő továbbküldések arányának elemzése is.

Az adott ügyeleti központ által tárgyévben ellátott esetek kórképenként történő elemzése során az adatok forrása szintén az ambuláns betegellátási programunk (Oxidoki) egyes ellátások során rögzített adatai voltak. A kórisme kódolása során a BNO-10



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

kódrendszert használtuk. A kórképek összetételének vizsgálata során kizárólag az adott eset ellátása során megállapított, az ellátást közvetlenül indokló kórkép BNO-10 diagnózisát vettük figyelembe.

Az ellátott esetek fő paramétereit havi bontásban az alábbi táblázat mutatja:

	Jan	Feb	Már	Ápr	Máj	Jún	Júl	Aug	Szep	Okt	Nov	Dec	Össz
Aszód	83	63	70	65	63	53	66	42	65	64	48	82	764
Domony	23	28	31	17	12	28	22	13	24	21	19	23	261
Iklad	18	18	16	20	18	17	12	14	14	22	15	16	200
Kartal	52	46	67	57	68	50	52	53	56	54	44	74	673
Verseg	15	15	18	18	13	8	9	10	9	11	10	16	152
Egyéb	3	10	9	11	17	10	8	9	11	12	6	17	123
Összesen	194	180	211	188	191	166	169	141	179	184	142	228	2173
Ellátás a rendelőben	95	95	119	108	124	100	93	79	118	100	68	128	1227
Ellátás a beteg lakásán	98	82	89	80	66	64	72	58	58	82	72	100	921
Egyéb helyszínen	1	3	3	0	1	2	4	4	3	2	2	0	25
Összesen	194	180	211	188	191	166	169	141	179	184	142	228	2173
Továbbküldés mentővel	23	20	22	28	20	22	12	13	15	25	13	14	227
Továbbküldés nem térített	21	9	3	1	15	5	6	11	10	3	6	7	97
Összesen	44	29	25	29	35	27	18	24	25	28	19	21	324
18 év feletti	153	148	173	144	148	129	139	118	132	133	107	175	1699
18 év alatti	41	32	38	44	43	37	30	23	47	51	35	53	474
Összesen	194	180	211	188	191	166	169	141	179	184	142	228	2173

Az ellátott esetek területi megoszlása és az összesített ügyeleti terhelés

	Az ügyeleti központ területén állandó laccímmel rendelkező ellátottak száma			Egyéb laccímmel rendelkező ellátottak száma		
	2009.	2010.	2011.	2009.	2010.	2011.
Ellátott esetek száma	2419	2276	2050	154	136	123
Ellátottak aránya (%)	94,0	94,4	94,3	6,0	5,6	5,7



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

Lakosság arányos ellátás (eset/100 fő)	14,6	13,6	12,2	-	-	-
---	------	------	------	---	---	---

Az ügyelet által ellátott esetszám évek óta stabilnak tekinthető, jelentős változások az ügyelet által ellátott esetszámában nem észlelhetők. Fenti időszakban valamennyi évben 2000-2500 közötti eset került az ügyelet által ellátásra, mely a területen élő lakosság 12% körüli ellátását jelenti. Ez azonban nem értelmezhető úgy, hogy évente a lakosság 12%-a jelentkezett ügyeleti ellátásra, ugyanis ez magában foglalja az egyéb településen állandó lakóhellyel rendelkező és külföldi állampolgárok ellátását is, akik ellátása az összes ügyeleti ellátás 6% körüli részét képezik. A területen kívüli ellátottak aránya az országos átlagnak megfelelőnek tekinthető. Figyelembe kell venni azt is, hogy egy személy (pl. idős, több betegséggel rendelkező) több alkalommal is kerülhet ügyeleti ellátásra. 16 alkalommal azonban az ügyelet ellátási területén állandó lakcímmel rendelkező lakosok ellátása a Szolgáltató által működtetett 2 egyéb ügyeleti központban történt meg. (Esztergom, Hatvan központi orvosi ügyeleteken).

Az ügyeleti terhelést jelző paraméter, a lakosság arányos ellátás (eset/100 fő) a Szolgáltató által működtetett egyéb központokban 2011-ben észlelhető 12,0 eset/100 fő értékkel gyakorlatilag megegyezik.

Az ügyeletet azonban sajnálatos módon a lakosság gyakran még mindig nem a jogszabályokban meghatározott sürgősségi ügyeleti esetekben, hanem számos alkalommal az alapellátás körébe tartozó esetekben veszi igénybe, ami konfliktusokat eredményezhet az ellátás során úgy az ellátó személyzet, mint az ellátásra várakozó betegek között, jelentős anyagi terhet ró a Szolgáltatóra és Önkormányzatokra egyaránt, illetve súlyosan veszélyezteti a valóban sürgősségi ellátásra szoruló betegek ellátási biztonságát. Az ügyeleti terhelés hátterében leginkább a szociálisan hátrányos helyzetű csoportba tartozó betegek nagyszámú megjelenése áll, akik az alapellátásban dolgozó kollégák indikációja ellenére a krónikus megbetegedések gondozására hivatott szakrendeléseken nem jelennek meg, az ott javasolt gyógyszereket nem váltják ki, vagy nem a megfelelő módon és/vagy dózisban alkalmazzák. Ráadásul fenti csoport esetén a rossz szociális körülményekből adódó, azzal részben összefüggő krónikus betegségek lényegesen nagyobb arányban, és nem megfelelő együttműködésük miatt jóval súlyosabb stádiumban észlelhetők. Mindezek azonban nem kizárólag a rossz szociális körülmények következtében észlelhetők, ezért pusztán szociális



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

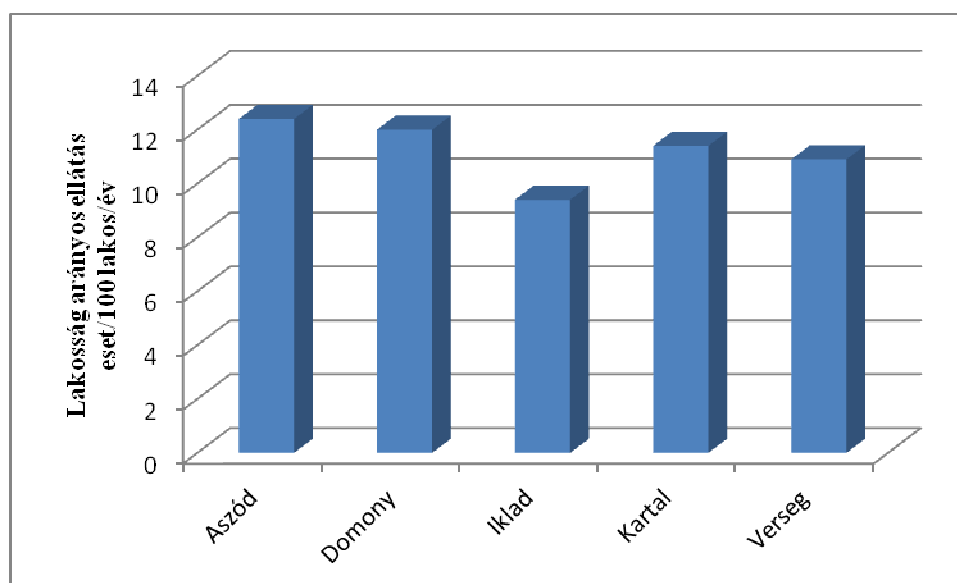
Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

jellegű intézkedésekkel nem is várható megfelelő megoldás. Mindenképpen szükséges fenti csoport egészségügyi ismereteinek, együttműködésének fejlesztése, mely javítható az alapellátásban dolgozó szakemberek (orvosok, szakdolgozók), védőnői hálózat, ügyeleti Szolgáltató, civil szervezetek, Kisebbségi Önkormányzatok és az Önkormányzat együttműködésével, azonban megoldása mindenképpen rendszerszintű, országos egészségpolitikai kérdést jelent.

Az ügyeleti központhoz tartozó egyes települések ügyeleti részvétele

Összes ellátás: 2173 eset	Ellátottak száma (eset)	Ellátottak aránya (%)	Lakosság száma (17755 fő)	Lakosság aránya (%)	Lakosság arányos ellátás (eset/100 fő)
Aszód	764	35,2%	6141	34,6 %	12,4
Domony	261	12,0%	2179	12,3 %	12,0
Iklad	200	9,2%	2137	12,0 %	9,4
Kartal	673	31,0%	5898	33,2 %	11,4
Verseg	152	7,0%	1400	7,9 %	10,9
Egyéb	123	5,7%	-	-	-





**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

Aszód ügyeleti központ tekintetében elmondható, hogy az ügyeleti terhelés az országos átlagértékkel megegyező (12,0 vs. 12,2 eset/100 lakos/év) értéket mutat. Ugyanakkor az egyes települések reprezentációja gyakorlatilag teljesen kiegyensúlyozott. Aszód ügyeleti központ esetében nem észlelhető azon országos szinten mindenütt megfigyelhető jelenség, mely szerint az ügyeleti rendelőnek helyt adó település esetében az ügyeleti rendelő könnyebb elérhetősége miatt az ügyeleti ellátások nagyobb számban történnek meg.

Az ellátás helyszínének megoszlása

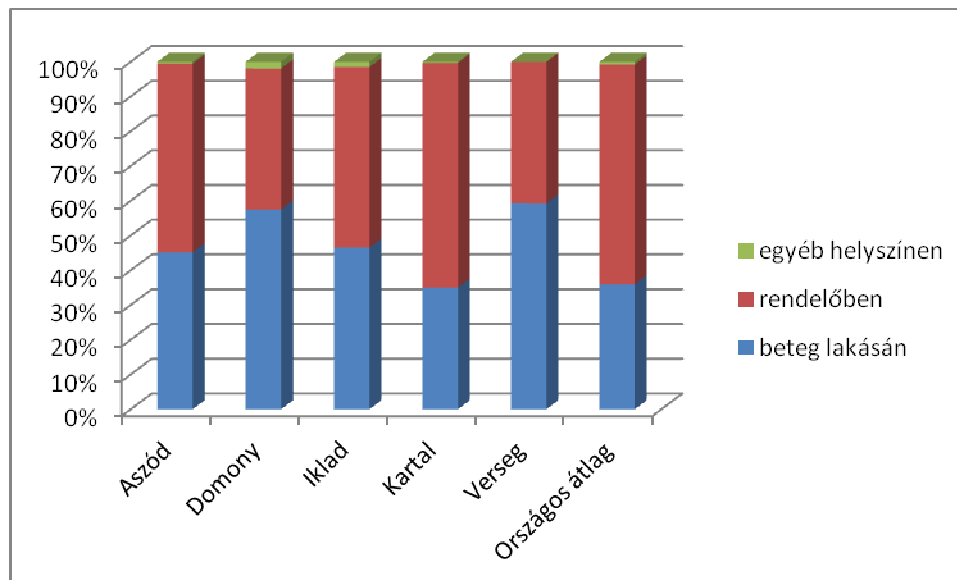
	Összes ellátás	Ellátás a rendelőben	Ellátás a beteg lakásán	Ellátás közterületen / egyéb helyszínen
2009.	2573	1429 (55,5%)	1120 (43,5%)	24 (0,9%)
2010.	2412	1338 (55,5%)	1042 (43,2%)	32 (1,3%)
2011.	2173	1227 (56,5%)	921 (42,4%)	25 (1,2%)

Az ellátási helyszínek megoszlásának vizsgálata során valamennyi, tárgyévben történő ügyeleti ellátásokat figyelembe véve látható, hogy a betegellátás nagyobb részben az ügyeleti rendelőben történik. Az ellátási helyszínek megoszlási aránya az országos átlaghoz képest ugyanakkor jelentős mértékben kedvezőtlenebb összetételű, igen nagy arányban történik rendelőn kívüli betegellátás. A lakáson történő ellátások tekintetében továbbra is gyakran megfigyelhető, hogy az ügyelet házhoz hívása nem csak a jogszabályban meghatározott és szakmailag indokolt esetekben, hanem sokszor kényelmi szempontok alapján történik meg. A kényelmi szempontok alapján történő helyszíni ellátások arányát azonban még az óhatatlan konfliktusok ellenére is csökkenteni szükséges, mert a nagyarányú lakáson történő betegellátás az ügyeleti ellátás biztonságát veszélyezteti, hiszen a lakáson történő ellátás időigénye több tényezőtől is függően a rendelőben való ellátás időigényének átlagosan 3-20-szorosa lehet, indokolatlan várakozásra kényszeríti a rendelőben megjelenő betegeket és jelentős többletköltséget is okoz a feladatot ellátó Szolgáltató, és az Önkormányzatok számára egyaránt!



Az ellátás helyszínének megoszlása az ügyleti központhoz tartozó egyes települések tekintetében:

2011. évi adatok	Összes ellátás	Ellátás a rendelőben	Ellátás a beteg lakásán	Ellátás közterületen / egyéb helyszínen
Aszód	764	415 (54,3 %)	345 (45,2 %)	4 (0,5 %)
Domony	261	106 (40,6 %)	150 (57,5 %)	5 (1,9 %)
Iklad	200	104 (52,0 %)	93 (46,5 %)	3 (1,5 %)
Kartal	673	435 (64,6 %)	236 (35,1 %)	2 (0,3 %)
Verseg	152	62 (40,8 %)	90 (59,2 %)	0 (0,0 %)
Országos átlag	62843	39742 (63,2%)	22599 (36,0%)	502 (0,8 %)



Az egyes településeken az ellátási helyszínek megoszlását vizsgálva az adott településen állandó lakcímmel rendelkező lakosok ellátását vettük figyelembe. Az ellátás



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

helyszíne tekintetében az ügyeleti központhoz tartozó települések adatait elemezve megállapítható, hogy az ellátási helyszínek országos megoszlásának megfelelő megoszlást egyedül Kartal esetében láthatunk. Az ügyeleti központ által ellátott valamennyi további település esetében az országos értékhez képest kedvezőtlenebb megoszlást észlelünk az ellátási helyszínek tekintetében, mely különösen Domony és Verseg települések esetében szembetűnő, de Aszód és Iklad esetében is megfigyelhető. Ezeket az országos értékhez képest kedvezőtlen megoszlást részben az úthálózat, közlekedési viszonyok, az 1 főre jutó gépkocsik alacsony száma, a lakosság jelentős részének rossz anyagi és szociális helyzete, hiányos egészségkultúrája magyarázza, de sok esetben kényelmi szempontok alapján történik az ügyelet házhoz hívása. Az ilyen jellegű hívások számának jelentős csökkentése azonban még az óhatatlan konfliktusok ellenére is feltétlenül szükséges, mert a nagyarányú lakáson történő betegellátás az ügyeleti ellátás biztonságát veszélyezteti, hiszen a lakáson történő ellátás időigénye több tényezőtől is függően a rendelőben való ellátás időigényének átlagosan 3-20-szorosa lehet, illetve jelentős várakozási időt eredményezhet a rendelőben megjelenő betegek számára, igen jelentős anyagi terhet ró a Szolgáltatóra és Önkormányzatra egyaránt, illetve súlyosan veszélyezteti a valóban sürgősségi ellátásra szoruló betegek ellátási biztonságát.

Az ellátott esetek életkor szerinti megoszlása

	Összes ellátás	Ellátott felnőttek száma	Ellátott gyermekek száma (18 éven aluliak)
2009.	2573	2052 (79,8%)	521 (20,2%)
2010.	2412	1915 (79,4%)	497 (20,6%)
2011.	2173	1699 (78,2%)	474 (21,8%)

Látható, hogy az ellátottak jelentős része felnőtt korú, a 18 éven aluli ellátottak száma évek óta stabilan az összes ellátott eset valamivel több mint 1/5-ét jelenti. Ez a Szolgáltató által üzemeltetett egyéb központokban 2011-ben megfigyelhető 23,2%-os átlagos értéknek megfelelő összetételt mutat. Az ellátott 18 éven aluliak ilyen aránya nem indokolja önálló gyermekorvosi ügyelet működtetését, a gyermekek ellátása a Központi ügyeleten fenti esetszámok mellett biztonsággal megoldható.



2011.	Ellátott esetek száma	Eset%	Korcsoport lélekszáma 17755	Korcsoport%
0-4	201	9,2	890	22,6
5-9	140	6,4	937	14,9
10-19	173	8,0	2209	7,8
20-29	246	11,3	2461	10,0
30-39	294	13,5	2670	11,0
40-49	229	10,5	2299	10,0
50-59	256	11,8	2539	10,0
60-69	240	11,0	1836	13,1
70-79	244	11,2	1269	19,2
80-	150	6,9	645	23,3

A korcsoport szerinti megoszlások tekintetében a KSH 2011. évi, a Közép-Magyarországi Régióra vonatkozó, valamint az OEP 2011. évi finanszírozási adatait vettük figyelembe. Az eset% értékek az adott korcsoportba tartozó megjelenések összes megjelenéshez viszonyított arányát jelentik, míg a korcsoport% az adott korcsoportba tartozó megjelenések adott korcsoport létszámához viszonyított értékét. A korcsoport% azonban nem értelmezhető úgy, hogy az adott korcsoportba tartozó lakosok adott %-a került ügyeleti ellátásra, ugyanis egyetlen személy többször is ellátásra kerülhet. Ennek ellenére a korcsoport% jól jelzi az adott korcsoport ügyeleti megjelenési gyakoriságát.

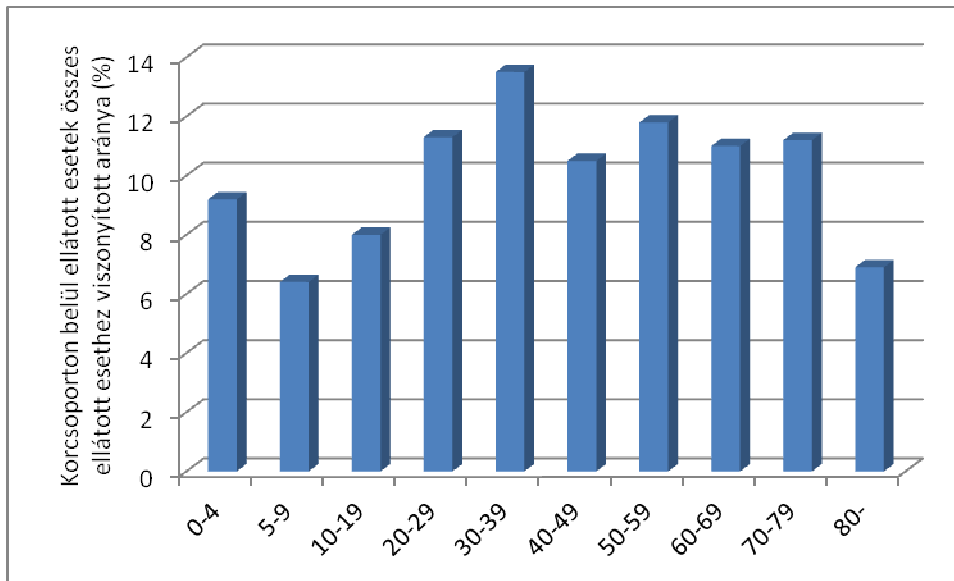


**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

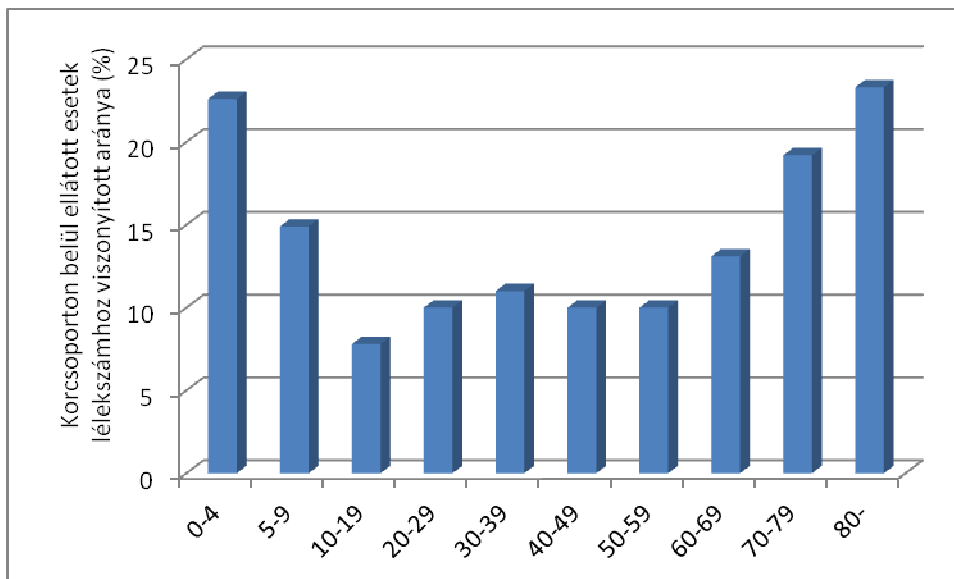
4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu



Az egyes korcsoportok tekintetében megállapítható, hogy legnagyobb arányban a 30-39 év közötti korosztály kerül ellátásra, de a 20-79 év között az ügyeleti megjelenések száma kiegyensúlyozottnak mondható.



Az egyes korcsoportok saját lélekszámukhoz viszonyított ügyeleti aktivitását vizsgálva viszont jól látható, hogy a 0-4, az 5-9 éves, illetve a 70-79 és a 80 év feletti korosztály ügyeleti aktivitása tekinthető igen jelentősnek. Az adatok jól egybevágnek az orvostudományon belül jelenleg zajló, az idősor speciális ellátási igényének a gyermekkor speciális igényeihez hasonló módon történő felismerésével, a geritória önálló szakterületté válásával. Ugyanakkor ügyeleti szinten sem az ellátott esetek száma, sem esetleges speciális



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

jellege nem indokolja sem az idős korosztályba tartozók, sem a gyermekek elkülönülő, önálló formában történő ellátását.

A továbbküldésre kerültő esetek és a továbbküldés módja

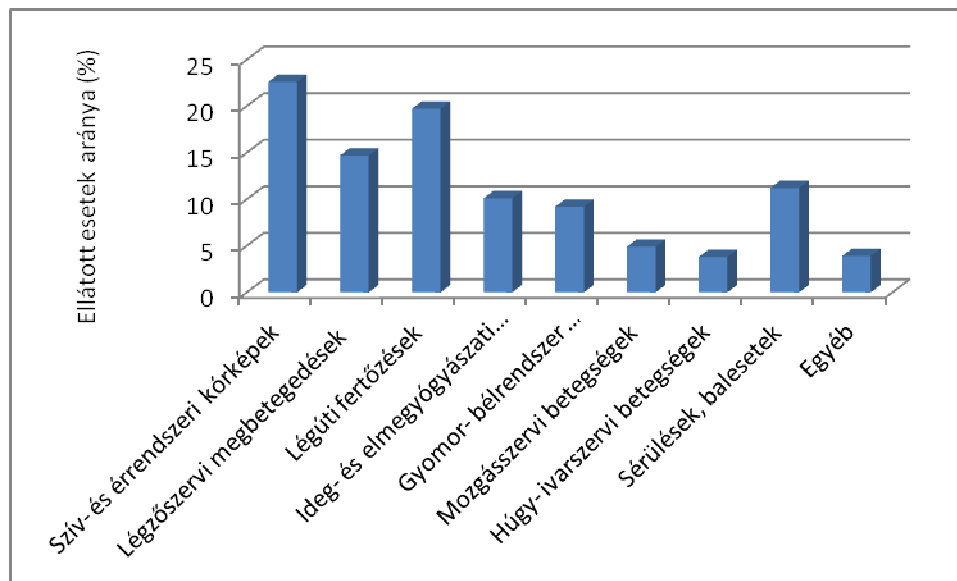
	Összes ellátás	Kórházba utaltak	Továbbküldés mentővel	Továbbküldés egyéb módon (nem térített)
2009.	2573	487 (18,9%)	312 (64,1%)	175 (35,9%)
2010.	2412	497 (20,6%)	313 (63,0%)	184 (37,0%)
2011.	2173	324 (14,9%)	227 (70,1%)	97 (29,9%)

Az ellátott összes eset évek óta stabilan közel 15-20% körüli arányban kerülnek továbbküldésre, mely megfelel a Szolgáltató által működtetett egyéb telephelyeken 2011-ben észlelhető átlagosan 15,3 % körüli beutalási aránynak. Az ellátottak számához viszonyított alacsony arány mutatja, hogy az ügyeleti ellátást sok esetben a lakosság indokolatlanul veszi igénybe, hiszen az ellátásra jelentkezők több mint 85 %-a nem szorul további kórházi kezelésre, otthonában kezelhető. Részben azonban mutatja orvosaink felkészültségét is, hiszen az összes ellátott esethez viszonyított alacsony beutalási arány annak is következménye, hogy igen sok egyszerűbb beavatkozást orvosaink helyben vagy a rendelőben elvégeznek, megteremtik a megfelelő ellátást követően a beteg otthoni kezeléséhez szükséges körülményeket. A kórházba utalt betegek esetében 60-70% körüli arányában láthatjuk az Országos Mentőszolgálat segítségével történő szállítást, az esetek 30-40 % körüli részében azonban egyéb módon való (saját gkv. vagy tömegközlekedési eszköz) történik meg a beteg szállítása. A szállítás módjainak megoszlása kedvezőtlenebb a Szolgáltató által működtetett egyéb központok adatait figyelembe véve, országosan ugyanis 2011-ben a továbbküldött esetek 63%-ban az volt szükség az Országos Mentőszolgálat segítségének igénybevételére, míg 37%-ban a beteg állapota nem indokolta a mentés keretében történő transzportot. A transzporthoz az országos értékeket meghaladó arányú mentési igény sajnálatos módon részben a lakosság egészségi állapotával, részben pedig szociális körülményeivel függ össze. Részben azonban szintén az ügyeletben dolgozó orvosok felkészültségét jelzi, hiszen mutatja, hogy valóban indokolt beutalások történnek meg ügyeleti időben, mely esetek transzportja a beteg állapotát figyelembe véve mentési készülséget igényel.



Az ellátott esetek kórisme szerinti összetétele

2011.	Esetszám	Eset%
Szív- és érrendszeri kórképek	491	22,6
Légzőszervi megbetegedések	320	14,7
Légúti fertőzések	428	19,7
Ideg- és elmeagyógyászati kórképek	219	10,1
Gyomor- bélrendszer betegségei	199	9,2
Mozgásszervi betegségek	106	4,9
Húgy- ivarszervi betegségek	83	3,8
Sérülések, balesetek	243	11,2
Egyéb	84	3,9



A központi orvosi ügyelet által ellátott esetek döntő részben szív-érrendszeri, légúti megbetegedések illetve balesetek, sérülések voltak. Az ellátott kórképek aránya évek óta stabil értékeket mutat, jelentős változás nem észlelhető. Fenti adatok egybevágóak az országos népegészségügyi értékekkel. Az ügyeleti ellátás ugyanakkor speciális, egyre inkább sürgősségi esetek ellátására specializálódó ellátási forma, mely sem kapacitását, sem jellegét tekintve nem alkalmas krónikus betegségek gondozására illetve prevencióra annak ellenére



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

sem, hogy népegészségügyi szempontok alapján ezek igen nagy jelentőséggel bírnak. Az ügyeletek szakmailag hatékony, biztonságos működtetése szempontjából ezért az ilyen jellegű esetek számának csökkentése mindenképpen indokolt.

Fenti adatok alapján elmondható, hogy a szív- és érrendszeri betegségek miatti ellátások közel 2/3-a nem tartozik a sürgősség tárgykörébe. Az ideg- és elmeegógyászati kórképek egy része agyi keringészavar vagy epilepszia miatt történik, és egyértelműen indokolt ellátás, jelentős részük azonban sürgősségi ellátást nem igénylő pszichiátriai jellegű kórkép. A légzőszervi megbetegedések döntő része asztmás jellegű kórkép, sürgősségi ellátásuk csak az esetek közel felében indokolt. A légúti fertőzések döntő részben meghűléses vírusfertőzések, ellátásuk nagyrészt az alapellátás körében kellene megtörténjen. A gyomor-bélrendszeri megbetegedések nagyrészt szintén fertőzős eredetűek, és sürgősségi ellátást nem igényelnek, de viszonylag gyakran történik a csoporton belül ellátás gyomorfekély, esetenként heveny vérzés miatt is, illetve az epegörcs miatti ellátás is gyakori, ezek sürgősségi ellátása egyértelműen indokoltnak tekinthető. A mozgásszervi betegségek esetében leggyakrabban lumbago miatt történik az ellátás, mely legtöbb esetben szintén nem halasztható. A húgyivarszervi kórképek leggyakrabban felfázásos jellegű kórképek, ellátásuk az ügyeleten részben indokoltnak tekinthető, de gyakran jelentkeznek veseköves panaszok, vesegörcs miatt is, melynek ellátása az ügyeleten mindenképpen indokolt. A sérülések, balesetek egyszerűbb formái az ügyeleten általában elláthatóak, de legtöbb esetben további szakellátást igényelnek, így eltekintve az állapot stabilizálását igénylő esetektől, ahol az ügyelet segítségének kérése mindenképpen szükséges lehet, ezen kórképek ellátása inkább a mentés, baleseti szakellátás keretein belül kellene történjen. Mindezek alapján elmondható, hogy az ügyeleti megjelenések közel fele halasztható jellegű, vagy egyéb ellátási formát igényelne, fele azonban mindenképpen sürgősségi/ügyeleti ellátást igényel. A megfelelő ellátási formák megfelelő időben történő igénybevétele azonban csakis a lakosság edukációjával oldható meg, és hosszú távú tervező folyamatokat igényel. A lakosság edukációjában igen nagy szerepe van a helyi írott és elektronikus médiának, illetve a különböző egészségügyi szolgáltatóknál elhelyezett ismeretterjesztő anyagoknak, rendezvényeken történő ismeretterjesztésnek. Mindezek helyi szinten, a Szolgáltatók és az Önkormányzat együttműködésével viszonylag alacsony költséggel, költséghatékonyan megoldhatóak. A helyi írott vagy elektronikus médián, helyi internetes portálokon keresztül történő ismeretterjesztésben, tájékoztató kiadványok szerkesztésében, rendezvényeken történő megjelenésben és ismeretterjesztésben Társaságunk is készséggel nyújt igény esetén az Önkormányzatnak segítséget. Természetesen



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

fenti folyamatok országos egészségpolitikai szinten is aktivitást igényelnek, mindenképpen szükséges a krónikus betegségek gondozását, népbetegségek megelőzését célzó ellátórendszerek hatékony működtetése, illetve a lakosság egészségi állapotának megőrzésében, javításában, megbetegedés esetén a megfelelő időben és megfelelő szolgáltatóhoz való fordulásában történő közvetlen érdekeltté tétele protektív, de esetenként szankcionáló jellegű intézkedésekkel egyaránt. Helyi szinten azonban fentebb részletezett módon lehetőség van a lakosság egészségi állapotának gyors és költséghatékony módon történő közvetlenül elérhető javítására.

Gyakori problémaként jelentkezik az ügyelet által indikált gyógyszeres terápiás készítmények beszerzése. A jogszabályok jelenleg ugyanis nem teszik lehetővé az ügyelet számára a gyógyszertári nyitvatartási vagy ügyeleti időn túli időszakban történő gyógyszerforgalmazást sem. Ezért bármennyire is lenne igény a lakosság részéről az elrendelt gyógyszerek helyben, az ügyeleten történő beszerzésére, erre jelenleg nincs lehetőség, vényköteles készítmények kiváltása csakis ügyeletes gyógyszertárakban történhet meg, mely azonban sok esetben a beteg lakóhelyétől jelentős távolságra található. Benzinkutaknál, gyógyszerautomatákban történő gyógyszerforgalmazás alternatív megoldást jelenthet, de vényköteles készítmények forgalmazására fenti utakon nincs lehetőség, ráadásul orvosszakmai szempontból is vitatható forgalmazási formák, hiszen sok esetben nem megfelelő készítmények beszerzése és nem megfelelő adagban, alul- vagy felüldozírozottan történő alkalmazására kerülhet sor, amely rövid és hosszú távon is egészségkárosodás kockázatát jelentheti. A legoptimálisabb megoldást ebben az esetben is a megfelelő lakossági edukáció jelentheti, hiszen fenti problémák megelőzhetőek az időben és megfelelő egészségügyi ellátási forma igénybevételével, amikor is a javasolt gyógyszerek beszerzésére a gyógyszertárak nyitvatartási vagy ügyeleti idejében lehetőség van. A lakosság megfelelő informálásával, tájékoztatásával elérhető az is, hogy egyszerűbb tünetek kezelésére alkalmas vény nélküli készítmények otthonukban mindig rendelkezésre álljanak, és önállóan vagy orvosi tanácsra azokat megfelelően alkalmazni tudják előre nem látható esetekben is. Társaságunk természetesen ilyen jellegű ismeretterjesztésben, kiadványok szerkesztésében is készséggel áll igény esetén az Önkormányzat rendelkezésére.

Szintén gyakori probléma az ügyeletben a fogászati ellátás. Fogászat esetében a jogszabály nem írja elő folyamatos elérhetőség biztosítását. Sürgős, nem halasztható esetekben a Egészségbiztosítási alaphól nem finanszírozott ellátási formák jöhetnek szóba, illetve bizonyos esetekben a DEOEC Szájsebészeti Klinikáján van lehetőség ügyeleti időben



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

egyres fogászati és szájsebészeti beavatkozások elvégzésére. Folyamatos fogászati elérhetőség a fogászati kórképek időfaktorának figyelembe vételével egyebekben szakmailag sem indokolt, ráadásul igen jelentős költségekkel jár.

Összefoglalás



**ORVOSI ÜGYELET EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ
NONPROFIT KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 6. IRODA: 4024 DEBRECEN, Zöldfa u. 12.

Telefon: 06-52 / 530-914 Fax: 06-52 / 530-915

e-mail: titkarsag@orvosiugyeletkht.hu

Összességében elmondható, hogy Társaságunk 2011-ben is a korábbi évek gyakorlatának megfelelően sikeresen biztosította az ellátott lakosság hatékony és magas szakmai színvonalú orvosi ügyeleti ellátását. Jelentős fejlesztéseket hajtottunk végre, melyek következtében jelentősen emelkedett az alapellátási ügyeleti biztonság és hatékonyság. Az ehhez szükséges forrásokat részben pályázatok útján, részben saját erőnkől biztosítottuk, de a megvalósított fejlesztések tartós működtetéséhez, az ügyeletekbe bevont fiatal, jól képzett szakember gárda megtartásához elengedhetetlen az Önkormányzatok a finanszírozást legalább a korábbi évek reálértékének megfelelő szintjén tartó anyagi hozzájárulása is.

Ezért ezúton is köszönjük az Önkormányzat Képviselőtestületének, Polgármesterének, Jegyzőjének az ügyelet stabil, magas szakmai színvonalú működéséhez nyújtott támogatását, észrevételeit, és reményünket fejezzük ki a további sikeres együttműködéshez.

Tisztelettel:

Dr. Dankó Alpár István

Szakmai igazgató

Debrecen, 2012. március 19.